

Ročník 1988

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 25

Vydána dne 30. června 1988

OBSAH:

- 117. Nařízení vlády Československé socialistické republiky o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení
- 118. Nařízení vlády Československé socialistické republiky o mimořádném poskytování starobního důchodu
- 119. Vyhláška federálního ministerstva financí o hospodaření s národním majetkem
- 120. Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí, kterou se mění vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 159/1970 Sb., o poskytování odměn při významných pracovních a životních výročích
- 121. Vyhláška ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České socialistické republiky o lidových školách jazyků, jazykových školách a státních jazykových zkouškách

117

NARIZENÍ VLÁDY

Československé socialistické republiky

ze dne 17. června 1988

o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení

Vláda Československé socialistické republiky nařizuje podle § 17 odst. 1 a § 18 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení (dále jen „zákon“):

§ 1

(1) Do I. pracovní kategorie se pro účely důchodového zabezpečení zařazují zaměstnání, v nichž se za podmínek stanovených zákonem vy-

konávají práce uvedené v příloze č. 1 části I tohoto nařízení.

(2) Zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech¹⁾ jsou zaměstnání uvedená v příloze č. 2 tohoto nařízení.

(3) Zaměstnání I. pracovní kategorie vybraných vedoucích technickohospodářských a technic-

¹⁾ § 14 odst. 2 písm. a) zákona.

kých pracovníků uvedených v § 15 odst. 2 zákona jsou zaměstnání uvedená v příloze č. 3 tohoto nařízení.

(4) Do II. pracovní kategorie se pro účely důchodového zabezpečení zařazují zaměstnání, v nichž se za podmínek stanovených zákonem vykonávají práce uvedené v příloze č. 1 části II tohoto nařízení.

§ 2

(1) Ústřední orgány státní správy, ostatní ústřední orgány a organizace, v jejichž působnosti se vykonávají práce uvedené v § 1, jsou povinny dbát v souladu s nejnovějšími poznatky vědy a techniky o neustálé omezování škodlivých a ostatních negativních vlivů pracovního prostředí a pracovních postupů na bezpečnost a zdraví pracujících a o to, aby zařazení zaměstnání do pracovních kategorií pro účely důchodového zabezpečení bylo ve shodě s dosaženými výsledky této péče. Přitom pravidelnými revizemi zjišťují, zda zařazení zaměstnání je odůvodněno se zřetelem k dosaženému stavu pracovního prostředí a pracovních postupů.

(2) Federální ministerstvo práce a sociálních věcí před rozhodnutím podle § 17 odst. 2 zákona projedná návrh resortního seznamu (doplňku resortního seznamu) v koordinační komisi složené ze zástupců federálních ministerstev práce a sociálních věcí a financí, Státní plánovací komise, ministerstev zdravotnictví a sociálních věcí republik, Ústřední rady odborů, ústředního výboru Svazu družstevníků rolníků a dalších zúčastněných ústředních orgánů.

(3) Ústřední orgány a organizace, za které vydávají resortní seznamy federální ministerstvo práce a sociálních věcí a ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí republik, plní povinnosti uložené v odstavci 1 a předkládají příslušnému ministerstvu podklady pro návrhy na vydání resortních seznamů a na změny a doplňky resortních seznamů spolu s jejich odůvodněním a zajišťují potřebnou součinnost při projednávání těchto návrhů.

§ 3

(1) Doba studia žáka středního odborného učiliště připravovaného pro zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie se započítává jako doba zaměstnání této pracovní kategorie, jestliže se praktické vyučování provádí pravidelně na pracovištích nebo v provozech, kde se vykonávají zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie. Jde-li o zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, započítává se takto doba studia od počátku školního roku, v němž se žák

podle učebního plánu pravidelně připravuje na budoucí povolání na pracovištích v podzemí.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně i pro občany, kteří se připravují k výkonu povolání zaškolením.²⁾

§ 4

(1) Poslancům národního výboru a členům orgánů lidové kontroly, u nichž se doba výkonu funkce považuje za dobu zaměstnání, a funkcionářům složek Revolučního odborového hnutí všech stupňů i ostatních složek Národní fronty uvolněným ze zaměstnání pro výkon funkce, kteří byli zaměstnání v I. (II.) pracovní kategorii, se započítává doba výkonu funkce jako doba zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie, jestliže se vrátili ihned po skončení výkonu funkce do zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie a není pro ně výhodnější úprava podle odstavce 2; to platí též, jestliže v době výkonu funkce vznikl uvedeným funkcionářům nebo pozůstalým po nich nárok na dávky důchodového zabezpečení.

(2) Členu závodního výboru základní organizace Revolučního odborového hnutí, členu odborové rady na stavbě a funkcionáři základní organizace Komunistické strany Československa nebo Socialistického svazu mládeže, který byl uvolněn pro výkon této funkce na závodě ze zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie, se započítává doba výkonu funkce jako doba zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie.

(3) Doby výkonu funkcí uvedených v odstavcích 1 a 2 se nezapočítávají jako doba zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech; občanům, kteří vykonávali toto zaměstnání před výkonem funkce, se započítává při splnění podmínek stanovených v odstavcích 1 a 2 doba výkonu funkce jako doba výkonu ostatních zaměstnání v hornictví vykonávaných pod zemí v hlubinných dolech.

§ 5

(1) Jako doba zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie se započítávají, jestliže jsou obklopeny touto dobou, též

- a) dny pracovního klidu,
- b) doba dovolené na zotavenou, dodatkové dovolené, zvláštní dodatkové dovolené a další dovolené,
- c) doba náhradního volna za práci přesčas a ve dnech pracovního klidu,
- d) doba převedení pracovníka na jinou práci, k němuž je organizace oprávněna i bez jeho souhlasu,³⁾
- e) doba, po kterou pracovník nemohl konat práci pro překážky v práci na straně organizace,

²⁾ § 142 zákoníku práce.

³⁾ § 37 odst. 3 zákoníku práce.

včetně přerušení práce způsobeného nepříznivými povětrnostními vlivy,⁴⁾

- f) doba, po kterou pracovník nemohl konat práci pro důležitou osobní překážku v práci v rozsahu stanoveném pracovněprávními předpisy,⁵⁾ pokud pracovníkovi náleží náhrada mzdy,
- g) doba, po kterou pracovník nemohl konat práci pro překážku v práci z důvodu obecného zájmu,⁶⁾ nejde-li o dobu zaměstnání,
- h) doba převedení pracovníka na jinou práci v zájmu ochrany zdraví jiných osob před přenosnými nemocemi⁷⁾ nebo převedení na jinou práci těhotné ženy nebo matky dítěte mladšího než devět měsíců pro výkon práce, kterou nemějí být tyto ženy zaměstnávány.⁸⁾

(2) Vybraným vedoucím technickohospodářským a technickým pracovníkům uvedeným v § 15 odst. 2 zákona se náhradní doby a doby uvedené v odstavci 1 nezapočítávají jako dny, kdy uvedení pracovníci pracovali na pracovištích v podzemí hlubinných dolů.

(3) Jako dobu zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie nelze započítat zejména doby

- a) pracovního volna bez náhrady mzdy,
- b) neomluvené absence,
- c) výkonu trestu odnětí svobody, a to ani pokud odsouzený vykonává práce, které se jinak zařazují do I. (II.) pracovní kategorie.

§ 6

(1) Jako doba zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech¹⁾ se započítávají, jestliže jsou obklopeny touto dobou, doby uvedené v § 5 odst. 1 písm. a) až f) a doby těchto překážek v práci na straně pracovníka z důvodu obecného zájmu:

- a) výkonu funkce neuvolněného poslance Federálního shromáždění, České národní rady, Slovenské národní rady a národního výboru,
- b) výkonu funkce soudce z lidu a člena výboru lidové kontroly,
- c) výkonu funkce neuvolněného člena orgánu Komunistické strany Československa, Revolučního odborového hnutí a Socialistického svazu mládeže,
- d) výkonu služby v Lidových milicích,
- e) výkonu volebního práva,
- f) výkonu občanských povinností svědka, znalce,

⁴⁾ § 129 a 130 zákoníku práce.

⁵⁾ § 128 zákoníku práce.

Příloha k nařízení vlády ČSSR č. 54/1975 Sb., kterým se provádí zákoník práce.

⁶⁾ § 124 zákoníku práce.

§ 23 zákona č. 73/1973 Sb., o branné výchově, ve znění zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 17/1976 Sb.

⁷⁾ § 37 odst. 1 písm. c) zákoníku práce.

⁸⁾ § 37 odst. 1 písm. b) zákoníku práce.

⁹⁾ § 14 odst. 2 písm. b) zákona.

tlumočníka a jiných osob předvolaných k jednání u národního výboru nebo jeho zařízení, soudu nebo jiného státního orgánu,

- g) účasti na všech úkonech potřebných ke splnění úkolů organizovaného dárcovství krve,
- h) poskytnutí první pomoci, povinné lékařské prohlídky, opatření proti přenosným nemocem, jiných naléhavých opatření léčebně preventivní péče, a
- i) poskytnutí osobní pomoci při požární ochraně, živelních událostech nebo v jiných obdobných mimořádných případech.

(2) Ostatní doby uvedené v § 5 odst. 1 se započítávají, jestliže jsou obklopeny dobou zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, jako doby ostatních zaměstnání v hornictví vykonávaných pod zemí v hlubinných dolech,⁹⁾ jinak jako doby zaměstnání (náhradní doby), které těmto dobám předcházejí nebo na ně navazují.

(3) Doba účasti horníka na léčebných pobytech v určených zdravotnických zařízeních nebo regeneračně rekondičních pobytech v zařízeních k tomu určených se považuje za dobu výkonu zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech.

§ 7

Návrat do zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie po skončení náhradní doby nebo doby uvedené v § 5 odst. 1 nebo § 6 odst. 1 se pro započtení těchto dob jako dob zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie nevyžaduje, jestliže pracujícím za trvání uvedených dob vznikl nárok na starobní, invalidní nebo částečný invalidní důchod.

§ 8

V článku I odst. 1 nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 74/1982 Sb., o některých úpravách v nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení pracujících v hornictví, se slova „v části I a II připojeného seznamu“ nahrazují slovy „v připojeném seznamu a v příloze č. 2 nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 117/1988 Sb., o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení“.

§ 9

Zrušují se:

1. nařízení vlády Československé socialistické re-

publiky č. 136/1975 Sb., o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení, ve znění nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 12/1980 Sb., nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 74/1982 Sb. a nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 48/1985 Sb.;

dy Československé socialistické republiky č. 74/1982 Sb., o některých úpravách v nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení pracujících v hornictví, včetně označení částí II této přílohy.

§ 10

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. října

2. články II až IV a část I přílohy k nařízení vlády 1988.

Štrougal v. r.

Příloha č. 1 nařízení vlády ČSSR č. 117/1988 Sb.

ČÁST I

**Seznam druhů prací odůvodňujících zařazení zaměstnání, v nichž se tyto práce vykonávají,
do I. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení**

Zařazení zaměstnání do I. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení odůvodňují práce vykonávané

1. v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných uhelných, uranových a ostatních rudných a nerudných dolech, včetně jejich výstavby a rekonstrukce a geologického průzkumu (příloha č. 2);
2. v ostatních zaměstnáních v hornictví pod zemí v hlubinných uhelných, uranových a ostatních rudných a nerudných dolech, včetně jejich výstavby a rekonstrukce a geologického průzkumu;
3. při podzemních stavbách prováděných hornickým způsobem pro účely dopravní, vodohospodářské, energetické, telekomunikační a speciálních charakterů, včetně geologického průzkumu;
4. členy leteckých posádek a pracovníky soustavně činnými v letadle za letu;
5. členy posádek námořních lodí;
6. s tekoucím kovem při vysokopecní výrobě surového železa a při výrobě surové ocele a ferroslitin v základní hutní prvovýrobě a v hutní výrobě neželezných kovů, antimonu, hliníku, mědi, olova a rtuti;
7. při vytloukání žhavých odlitků z pískových forem pneumatickými kladivy nebo jinými nástroji;
8. v hutním zednictví (bílí zedníci) při horkých pracích při opravách hutnických pecí;
9. v chemické výrobě umělých vláken a celofánu při zvláknování v prostředí sirouhlíku;
10. při výrobě výbušnin, kde se ve velké míře používá nitroesterů, zejména dinitroglykolu a nitroglycerinu; v pyrotechnických provozech, zejména při výrobě třaskavin a při některých manipulacích s nimi;
11. při výrobě fenylmetylpirazolonu;
12. při výrobě antiparazitních přípravků na bázi organických sloučenin fosforu;
13. při výrobě smolného koksu;
14. při výrobě anodové hmoty;
15. kesonáři a potápěči ve stlačeném vzduchu v kesonech a potápěčských skafandrech;
16. při úpravě a konečném zpracování radioaktivních surovin v prostředí ohrožujícím ve významné míře ionizujícím zářením, jimiž jsou
 - manipulace při skladování uranové rudy spojená s fyzikálními úpravami (drcením, mletím, tříděním, rozdušováním apod.),
 - chemické zpracování uranových rud na chemický uranový koncentrát (dávkováním, rozkladem, loužením, promýváním, separací, sedimentací, filtrací, srážením, elucí, sorpcí; zahušťováním a sušením), plnění kontejnerů, vzorkování a expedice včetně čištění a údržby výrobních aparatur;
17. v jaderných elektrárnách v kontrolovaném pásmu za hygienickou smyčkou a při obsluze cyklotronu a výzkumného reaktoru;
18. s prokázanými chemickými karcinogeny a při pracovních procesech s rizikem chemické karcinogenity;
19. pod spodní úroveň nadloží a na skrývce v povrchových dolech (lomech) na uhlí, radioaktivní nerosty a nerosty, z nichž lze průmyslově vyrábět kovy, na magnezit, osinek, tuhu, kaolín, žáruvzdorné jíly, keramické lupky, sádrovec, živec a na křemen a křemenec k chemickotechnologickému zpracování nebo ke zpracování tavením;
20. v těžbě a při opracování kamene, při mletí a drcení křemene, křemence a živce, při formování žáruvzdorných výrobků, při úpravě keramických surovin v prostředí vysoké koncentrace agresivního fibroplastického prachu, nadměrně ohrožujícím pracující silikózou;
21. skláři dutého skla;
22. ve stokové síti v podzemních prostorách.

Č Á S T II

**Seznam druhů prací odůvodňujících zařazení zaměstnání, v nichž se tyto práce vykonávají,
do II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení**

Zařazení zaměstnání do II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení odůvodňují práce vykonávané

1. v prostředí škodlivého záření, zejména

- s izotopy a radioaktivními zářiči,
- se silným vysokofrekvenčním elektromagnetickým polem,
- v jaderné fyzice a v jaderných elektrárnách, konané pod vlivem ionizujícího záření, pokud nejde o práce uvedené v části I č. 17,
- s radioaktivními surovinami, pokud nejde o práce uvedené v části I č. 16,
- na pracovištích radiologických a radiochemických,
- na rtg pracovištích zdravotnických zařízení; při přípravě a podávání radioaktivních koupelí,
- při praní oděvů kontaminovaných radioaktivním prachem,
- při mytí a dekontaminaci laboratorního skla;

2. se rtutí, olovem, kadmíem, beryliem, arsenem a jinými neželeznými kovy, které působí nepříznivě na lidské zdraví, zejména

- v hutní výrobě olova a jiných neželezných kovů, nejde-li o práce uvedené v části I č. 6,
- práce při opracování olova a pokovování olovem a jeho slitinami nástřikem nebo máčením v tekutém kovu,
- při výrobě a opravách olověných, alkalických akumulátorů a suchých baterií,
- při výrobě kabelů s olověným pláštěm,
- se slinutými karbidy a tvrdokovy; práce v práškové metalurgii,
- nástřiky kovem,
- při výrobě olovnatých barev,
- při lití, přetavování a regeneraci písmoviny hutním způsobem,
- s tekutým olovem při výrobě hudebních nástrojů,
- při natírání olovnatými barvami a jejich nanášení v uzavřených prostorách,
- ve výrobě, opravách a údržbě (plnění) rtuťových ventilů, vývěv a měřicích přístrojů; při výrobě a opravách neonů a jiných zářivkových svítidel a práce ve rtuťových měřárnách, včetně obsluhy a údržby,
- v ručních a strojních sazárnách a ve stereotypii;

3. v infekčním prostředí, zejména

- s vysoce patogenními zárodky a s toxickým biologickým materiálem; práce ve zdravotnických ústavech a zařízeních pro léčení infekčních chorob;
- na prosektuře a v pitevních veterinárních zařízeních,
- ve veterinárních asanačních ústavech,
- ve sběrných surovinách,
- v sušárnách krve a při výrobě krmív,
- v odpadních kanálech, kanalizacích, kalosekách, žumpách a stokách, pokud nejde o práce uvedené v části I č. 22,
- v čistících stanicích splaškových odpadních vod a ve spalovnách odpadků,
- s infikovanými zvířaty v infikovaném stavu,
- při zpracování peří,
- s látkami neznámých vlastností ve výzkumu jejich patogenity,
- v krematoriích za nejobtížnějších podmínek;

4. v prostředí agresivního, fibroplastického a lepťavého prachu, zejména

- při zpracování materiálů, nerostů a surovin s vysokým obsahem volného kyslíčnicku křemičitého, pokud nejde o práce uvedené v části I č. 20,
- při výrobě pískových a skořepinových forem a jader pro odlévání kovů (formování); při čištění a vytloukání kovových odlitků z pískových forem, při tryskání neочиštěných odlitků ocelovou drtí uvnitř tryskacích komor, při přípravě slévárenských hmot a keramických směsí,
- při výrobě brusných prostředků,
- s dinasem, šamotem, dolomitem a osínkem, pokud nejde o práce uvedené v části I č. 18 a 20,
- při výrobě lupků, pokud nejde o práce uvedené v části I č. 20,
- při výrobě vápna, struskových cementů a Thomasovy moučky,
- při mletí vysokopecní strusky a manipulaci s ní,
- při čištění odlitků, tryskání sklářských výrobků a čedičových výrobků a sklářských forem křemičitým pískem,
- při obsluze vytřásacích strojů v tírnách lnu a při třídění východních vln;

5. se škodlivinami působícími jedovatě nebo lepťavě, zejména

- při výrobě anorganických a organických lučebnin, kyseliny sírové a sirných sloučenin, alkálií, elektrochemických sloučenin, kyseliny dusičné a sloučenin dusíku, čistých chemikálií a farmaceutických lučebnin, syntetických paliv, pigmentů a glazur, nátěrových hmot, fotografických materiálů a umělých vláken,
 - při zpracování a výrobě aktivního a dřevěného uhlí, karborafinu, lisovaného a impregnovaného uhlí, ostakolu, kostního křihu, spodia, kyseliny citrónové a ricínového oleje,
 - při výrobě hnojiv a zemědělských přípravků, včetně prací s chemickými přípravky při čištění osiv a při ochraně rostlin,
 - při výrobě plastických hmot a jejich zpracování včetně prací s epoxydovými pryskyřicemi,
 - při výrobě dehtových barviv a jejich polotovarů, včetně prací se zdraví škodlivými barvivami, a při výrobě barevných snímáčích tuh,
 - s bílým fosforem,
 - vybrané výzkumné chemické práce, zejména práce charakteru poloprovozního výzkumu,
 - při lepení podlahových krytin,
 - při nanášení nátěrových hmot v uzavřených prostorách apod.,
 - s kyselinou fluorovodíkovou v leštárnách a matovacích skla,
 - v gumárenské výrobě,
 - při výrobě celulózy a papíru, včetně výroby střešních a izolačních lepenek,
 - při výrobě léčiv a léků a některé práce při zpracování léčivých rostlin,
 - při povrchové úpravě v galvanizovnách, mořárnách a kalárnách, včetně prací při zneškodňování lázní pro povrchovou úpravu,
 - v koželužnách a jirchárnách (mokré dílny),
 - při čištění oděvů trichloretylétem a perchloretylétem,
 - při výrobě čistících prostředků, stearenu a technických olejů,
 - některé práce v polygrafii, zejména v hlubotisku;
- 6. v prostředí zdraví škodlivých plynů, zejména**
- při výrobě technických plynů, včetně prací při obsluze generátorů, retort, redukčních stanic, vyvíjecích acetylenových stanic, při čištění plynů a v debenzolizačních stanicích, nejde-li o práce uvedené v části I č. 18,
 - při výrobě svítiplynu v plynárnách, nejde-li o práce uvedené v části I č. 18,
- při výrobě, opravách a plnění hasicích přístrojů tetrachlormetanem,
 - při opravách chladicích zařízení na metylchlorid,
 - v bělárnách a úpravnách textilu za použití plynného chlóru,
 - v kotelnách průmyslových podniků a obdobných energetických zařízeních, zejména při vyvážení žhavé strusky, popelu a škváry a při čištění uvnitř kotlů,
 - svařování v uzavřených nádobách,
 - svařování plazmatem;
- 7. s karcinogenními a dráždivými látkami, zejména**
- s chemickými karcinogeny, nejde-li o práce uvedené v části I č. 18,
 - při zpracování ropy,
 - při zpracování zemního vosku ve voskárnách,
 - při výrobě a zpracování asfaltu a při výrobě impregnačních a izolačních hmot,
 - při izolaci a impregnaci s asfaltem v uzavřených nebo polouzavřených prostorách,
 - při asfaltování komunikací, práce u autodistributorů, finišerů a obalovacích souprav,
 - při výrobě izolací s asfaltovými pojidly v uzavřených nebo polouzavřených prostorách,
 - při impregnaci dřeva impregnačními oleji a vodorozpustnými látkami s obsahem chromových solí,
 - při obsluze tavicích kotlů a přečerpávání kamenouhelných destilátů,
 - při výrobě asfaltodehtových zalévacích směsí a při manipulaci s nimi,
 - při zpracování zvláště dráždivých druhů koření;
- 8. v extrémních teplotách (sálavý žár, mrazivé prostředí) a práce v mokru, zejména**
- u pecí v hutích, slévárnách, kovárnách, sklárnách, výrobnách porcelánu apod., včetně údržby těchto pecí za horka,
 - se žhavým kovem a sklem; při výrobě skleněných čedičových a křemenných vláken,
 - v mrazárnách a mrazicích komorách,
 - při mokrému zpracování konopí a lnu;
- 9. v prostředí nadměrně zatěžujícím cévní a svalový aparát otřesy (vibracemi) a nadměrným hlukem, zejména**
- s vibrátory a vibračními nástroji, zejména práce výkopové, demoliční, dlaždičské a na vrchní stavbě železničních kolejí a městských drah, kde se pracuje s ručními pneumatickými a elektrickými kladivami, podbíječkami, dusadly a vibrátory,

- při obsluze vibračních zařízení při zhutňování směsí; temování a nýtování; pěchování pískových forem ve slévárnách pneumatickými pěchy,
 - v hřebíkárnách,
 - při cídění a vytloukání odlitků pneumatickými nástroji,
 - při zkoušení leteckých proudových a turbovrtulových motorů a naftových motorů těžké řady,
 - při broušení šatonů, tvarových kamenů a perel na válcových pískovcových brusech typu Jagger a podobných, pokud tyto práce vykonávají ženy,
 - při řízení těžkých pracovních strojů pro provádění stavebních zemních prací a při řízení speciálních vozidel mimo silniční dopravu;
- 10. v prostředí nadměrně zatěžujícím nervový systém, zejména**
- při přihlašování a spojování mezinárodních a meziměstských telefonních hovorů ve vybraných ústřednách,
 - při vytváření zvukových snímků,
 - při udržování stálého radiotelegrafního (radiotelefonního) spojení s letadly i s pozemními řídicími stanicemi,
 - se zaměřovačem na letištích,
 - při zpracování zeměměřičských fotogrammetrických snímků,
 - při nadzvukovém proudění plynů,
 - při obsluze těžního stroje,
 - při ošetřování a léčení duševně chorých v psychiatrických lůžkových zařízeních na určených zvláště obtížných pracovištích,
 - při péči o občany těžce mentálně postižené, občany s duševními poruchami, občany s poruchami v chování a občany imobilní v ústavech sociální péče;
- 11. v prostředí s trvalým a mimořádným nebezpečím úrazu, které zpravidla nelze ovlivnit technickými opatřeními, nebo trvale a nadměrně namáhavé práce, zejména**
- na povrchu hlubinných dolů na vyhrazené nerosty,¹⁰⁾
 - v úpravárnách a třídárnách povrchových dolů (lomů) na vyhrazené nerosty, pokud práce vykonávané při jejich těžbě pod spodní úrovní nadloží a na skrývce odůvodňují zařazení do I. pracovní kategorie, v prádlech uhlí, v závodech na zpracování uhlí, v koksovnách a v briketárnách,
 - pod spodní úrovní nadloží a na skrývce v lomech na vápenec a dolomit,
 - při výrobě třaskavin, výbušnin a trhavin a manipulací s nimi, zejména při výrobě
- zápalek, munice, roznětek, rozbušek, bleskovic a zbraní, pokud nejde o práce patřící do I. pracovní kategorie,
 - při válcování plechů a pasů a při tažení tyčí, trubek, profilů a drátu za studena v hutních válcovnách a tažárnách,
 - ve výškách nad 10 m v závěsu za ztížených podmínek při pracích stavebních a montážních,
 - při ražení tunelů, včetně zazdívání a vzdívání, pokud nejde o práce patřící do I. pracovní kategorie; hloubení studní,
 - při výzkumu a zpřístupňování jeskynních prostorů,
 - při obsluze a údržbě vrtných souprav geologického průzkumu konaného na externích pracovištích za účelem zjištění uložení nerostů,
 - při kladení náloží a odstřelech; ruční a mechanické lámání kamene v lomu, práce u drtičů a třídičů kamene; štípání, vrtní, broušení, leštění a osekávání kamene,
 - v železniční dopravě, zejména při posunu, a ve vodní dopravě,
 - při těžbě a přibližování dřeva,
 - vykonávané akrobaty a krotiteli zvířat; varietní a cirkusové produkce, kročení a drezúra divokých zvířat, práce ošetřovatelů dravé zvěře v zoologických zahradách,
 - při ošetřování plemenných býků a koní a při vykládání hovězího dobytka a koní na jatkách,
 - požárníků veřejných požárních útvarů a pracovníků vybraných závodních jednotek požární ochrany,
 - členů Horské služby z povolání, kteří se zúčastňují záchranných akcí a zajišťují v terénu bezpečnost návštěvníků hor,
 - řidičů autocisteren přepravujících propanbutan;
- 12. pracujících pověřených činnostmi v zahraničí, pokud pracují v tropických nebo jinak zdravotně obtížných oblastech**
- Afriky, s výjimkou Alžírské republiky, Jihoafrické republiky, Tunisu a Maroka,
 - Střední Ameriky, včetně Karibské oblasti, s výjimkou Mexika a Kuby,
 - Jižní Ameriky, až po 30° jižní šířky, s výjimkou měst Sao Paulo a Rio de Janeiro,
 - Asie, s výjimkou Japonska, Izraele, Čínské lidové republiky, Korejské lidové demokratické republiky a asijské části Svazu sovětských socialistických republik a s výjimkou města Ankary,
 - Arktidy a Antarktidy,
 - Oceánie.

¹⁰⁾ § 3 odst. 1 horního zákona (č. 44/1988 Sb.).

Příloha č. 2 nařízení vlády ČSSR č. 117/1988 Sb.

**Seznam zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí
v hlubinných dolech**

Č.	Popis pracovní činnosti	Resort ¹⁾
1. Důlní elektromontér	Řízení a provádění montáží rozvodů a zařízení rozvodu vysokonapěťové (niskonapěťové) sítě slaboproudých rozvodů, elektrických spotřebičů, periodických a kontrolních měření, signalizačního zařízení, telefonní a dispečerské sítě, včetně oprav a údržby prováděné v dole	A B C D E F G
2. Důlní zámečnick	Řízení a provádění montáží, demontáží a oprav důlních mechanismů v rámci opravářských cyklů, preventivních prohlídek, běžných a středních oprav a odstraňování provozních poruch, včetně obráběcích a svářečských prací v dole. Montáže a demontáže strojních zařízení pro jejich dopravu	A B C D E F G
3. Horník-dělník, vrtný dělník, vzorkař, dělník v geologickém průzkumu, karotážník	Provádění a spolupráce u prací v údržbě důlních děl, výztuže, výstroje větrných a protiprašných objektů a zařízení, protipožárních a protivýbuchových uzávěr a preventivní protipožární ochrany. Jednoduché práce, obsluha a údržba důlních zařízení, práce v oboru důlního měřictví, větrání a geologie, vrtačí práce, karotážní měření a perforační práce na vrtech, pomocné střelmistrovské práce, výdej výbušnin, odběr a měření vzorků a ovzduší, obsluha a zabezpečování vertikální a horizontální dopravy, plenění výztuže a výstroje, obsluha seismických automatických stanic v dole	A B C D E F G
4. Horník, vrtač, střelmistr, strojník báňského zařízení (s obsluhou v podzemí)	Provádění prací a spolupráce při dobývání rud, uhlí a ostatních nerudných surovin při ražení překopů, chodeb a prorážek, dopravě těživa a materiálu, báňské údržbě důlních děl, střelmistrovských prací, prací při vrtném procesu, karotážní měření a perforační práce na vrtech, plenění výztuže a výstroje. Provádění speciálních prací a práce s dobývací a razicí technikou v dole. Ověřování a zavádění nových racionalizačních postupů v dole. Řízení, obsluha a kontrola kompresorů, dmychadel a těžních strojů	A B C D E F G
5. Báňský záchranář	Veškeré záchranářské práce v báňském průmyslu, související jak s přípravou likvidací důlních nehod a odstraňování jejich následků, tak i jejich prevencí	A
6. Žák středního odborného učiliště hornického	Pravidelné provádění veškerých prací podle učebního plánu v období odborného rozvoje na vybraných pracovištích v dole	A B
7. Revírník, mistr důlní, vrtník, směnový	Organizace a řízení výroby a údržby na svěřených těžebních a přípravných pracovištích v dole. Řízení a odpovědnost za	A B

Č.	Popis pracovní činnosti	Resort ¹¹⁾
technik, mechanik- elektromechanik úseku, mistr strojný a elektroúdržby v dole	udržování strojního zařízení v provozuschopném stavu v dole	D E F
8. Směnový technik hlavní a obvodní báňské záchranné stanice (samostatný odborný provozně technický pracovník)	Řízení činnosti pohotovostního záchranného sboru a při zásahích výkon zpravidla funkce směnového velitele akce	A
9. Vedoucí úseku (pole), vrchní mistr (naddůlní)	Komplexní řízení báňského úseku v dole a přímé řízení práce revírníků a mechaniků úseku v dole	A B C D E F
10. Mistr odborné výchovy pro důl	Organizace a bezprostřední řízení praktického výcviku žáků středního odborného učiliště hornického na pracovištích v dole	A B
11. Skladník výbušnin v dole	Zajišťování správné a bezpečné manipulace s výbušninami a jejich bezpečné uložení v dole	A
12. Provozní inženýr (úseku)	Komplexní zajišťování a provádění provozního a technického dozoru, včetně inspekce v uranovém dole	A

¹¹⁾ A — federální ministerstvo paliv a energetiky
 B — federální ministerstvo hutnictví, strojírenství a elektrotechniky
 C — ministerstvo výstavby a stavebnictví ČSR
 D — ministerstvo výstavby a stavebnictví SSR
 E — Český geologický úřad
 F — Slovenský geologický úřad
 G — Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí ČSR

Příloha č. 3 nařízení vlády ČSSR č. 117/1988 Sb.

**Seznam zaměstnání vybraných vedoucích technickohospodářských pracovníků hlubinných dolů
a geologického průzkumu prováděného hornickým způsobem a vedoucích technických pracovníků
státní báňské správy**

Č.	Popis pracovní činnosti	Resort ¹²⁾
1. Ředitel podniku, ředitel — vedoucí závodu, vedoucí provozu	Organizace, řízení a odpovědnost za činnost organizace nebo organizační jednotky s převažujícím rozsahem důlních prací	A B C D E F
2. Náměstek — zástupce ředitele pro výrobu, hlavní inženýr, vedoucí útvaru řízení výroby, vedoucí výroby a techniky závodu	Organizace, řízení, koordinace a zabezpečení plynulého chodu výroby s cílem optimálního využití základních prostředků i pracovníků organizace nebo organizační jednotky s převa- žujícím rozsahem důlních prací	A B C D E F
3. Vedoucí útvaru (vedoucí referent) důlních investic	Organizace, řízení a odpovědnost za veškerou investiční čin- nost a za kvalitní plnění investičních úkolů	A B E F
4. Vedoucí útvaru důlního měřiče a geologa, geologicko-geofyzikál- ního a důlního měřiče, hlavní měřič, hlavní geofyzik, hlavní hydrogeolog, hlavní geolog	Organizace, řízení a kontrola důlně měřických, geologických, geofyzikálních a hydrogeologických prací	A B E F
5. Vedoucí (samostatný) důlní měřič	Koordinace, řízení a kontrola důlně měřických prací	A B C D E F
6. Vedoucí (samostatný) důlní geolog	Koordinace, řízení a kontrola důlně geologických prací	A B C D E F
7. Vedoucí větrání a degazace	Řízení a kontrola důlního větrání, degazace a klimatizace	A B F
8. Vedoucí útvaru (vedoucí referent) péče o základní fondy	Zajišťování a odpovědnost za využívání a provozuschopnost základních prostředků	A B C D E F

Č.	Popis pracovní činnosti	Resort ¹²⁾
9. Vedoucí útvaru energetiky (vedoucí energetik)	Zabezpečování plynulého chodu energetického provozu a řízení včetně kontroly jejich hospodárného využívání	A B C D
10. Vedoucí útvaru (vedoucí referent) bezpečnosti a hygieny práce	Kontrola pracovního prostředí, pracovních podmínek a dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů	A B C D E F
11. Vedoucí útvaru řízení a kontroly jakosti	Zabezpečování práce v oblasti řízení a kontroly jakosti a organizace kontroly dodržování technologické kázně	A B
12. Vedoucí technolog pro důl	Organizace, řízení a kontrola přípravy a technologie báňské výroby	A B F
13. Vedoucí normovač	Koncepce řízení a kontrola v oblasti normování a racionalizace práce	A B C D E F
14. Vrchní mistr odborné výchovy pro důl	Organizace, řízení a kontrola praktického výcviku žáků středního odborného učiliště v podzemí	A B
15. Vedoucí oblasti řízení báňské výroby, vedoucí výrobní inspektor	Řízení oblasti výroby a přípravy výroby	A B C D E F
16. Ředitel (vedoucí) a zástupce ředitele (vedoucího) hlavní (obvodní, závodní) báňské záchranné stanice	Řízení, organizace a dozor na výkon báňské záchranné služby v působnosti báňské záchranné stanice	A B
17. Hlavní mechanik a zástupce hlavního mechanika hlavní a obvodní báňské záchranné stanice	Zajišťování pohotovostního stavu báňské záchranné techniky v působnosti báňské záchranné stanice	A B
18. Náměstek předsedy, ředitel a zástupce ředitele odboru, vedoucí oddělení a ústřední báňský inspektor	Výkon řídicí, kontrolní, dozorčí, rozhodovací a schvalovací činnosti v působnosti státní báňské správy	G H

¹²⁾ A — federální ministerstvo paliv a energetiky
 B — federální ministerstvo hutnictví, strojírenství a elektrotechniky
 C — ministerstvo výstavby a stavebnictví ČSR
 D — ministerstvo výstavby a stavebnictví SSR
 E — Český geologický úřad
 F — Slovenský geologický úřad
 G — Český báňský úřad
 H — Slovenský báňský úřad

118

NAŘÍZENÍ VLÁDY

Československé socialistické republiky

ze dne 30. června 1988

o mimořádném poskytování starobního důchodu

Vláda Československé socialistické republiky nařizuje podle § 176 písm. c) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení:

§ 1

Toto nařízení upravuje podmínky mimořádného poskytování starobního důchodu občanům, kteří byli za účinnosti tohoto nařízení uvolněni z došavadního zaměstnání v souvislosti s organizační přestavbou národního hospodářství, ústředních a jiných orgánů.

§ 2

(1) Občan uvedený v § 1 má ode dne následujícího po dni uvolnění nárok na starobní důchod, jestliže

- a) byl zaměstnán nejméně 25 roků,
- b) do dovršení věku potřebného pro nárok na starobní důchod podle zákona o sociálním zabezpečení mu chybějí nejvýše dva roky a
- c) příslušný národní výbor mu nemůže zajistit zaměstnání, které odpovídá duševním a tělesným schopnostem, zdravotnímu stavu, osobním a rodinným poměrům občana a je přiměřené jeho kvalifikaci.

(2) Pro nárok a výši starobního důchodu podle odstavce 1 se přičítá k době zaměstnání i doba ode dne následujícího po dni uvolnění do dne dovršení věku potřebného pro nárok na starobní důchod podle zákona o sociálním zabezpečení. Byl-li občan uvolněn ze zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie, započítává se uvedená doba jako doba zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie, z něhož byl občan uvolněn.

§ 3

(1) Je-li poživatel starobního důchodu přiznaného podle § 2 výdělečně činný, krátí se mu do dovršení věku potřebného pro nárok na starobní důchod podle zákona o sociálním zabezpečení vyplácený starobní důchod o částku, o kterou úhrn

tohoto důchodu a průměru hrubých příjmů z výdělečné činnosti dosažených za období nepřesahující 12 kalendářních měsíců převyšuje průměrný měsíční výdělek, z něhož byl starobní důchod vyměřen, neomezený podle ustanovení zákona o sociálním zabezpečení o průměrném měsíčním výdělku.

(2) Krácení důchodu se provádí podle příjmu pravděpodobně očekávaného na podkladě oznámení organizace, pro niž poživatel starobního důchodu přiznaného podle § 2 pracuje. Takto krácený starobní důchod se vyplácí jako záloha. Po uplynutí 12 měsíců výdělečné činnosti nebo po dřívějším skončení této činnosti je organizace povinna oznámit na předepsaném tiskopise příslušnému orgánu důchodového zabezpečení výši skutečně dosaženého hrubého příjmu; krácení se podle tohoto příjmu upraví a vyplacené zálohy se zúčtují. Při dalším pokračování výdělečné činnosti se důchod nadále vyplácí v zálohových částkách odpovídajících nové úpravě krácení a zálohy se zúčtují po uplynutí 12 měsíců výdělečné činnosti nebo po dřívějším skončení této činnosti.

(3) Hrubým příjmem se rozumí hrubý výdělek¹⁾ včetně peněžitých dávek nemocenského zabezpečení nahrazujících mzdu a odměn poskytovaných na základě dohody o pracovní činnosti, bez příspěvku placeného jednotným zemědělským družstvem na částečnou úhradu nákladů sociálního zabezpečení.

(4) Ode dne následujícího po dni, kdy poživatel starobního důchodu přiznaného podle § 2 dovršil věk potřebný pro nárok na starobní důchod podle zákona o sociálním zabezpečení, se při dalším zaměstnání postupuje podle předpisů o poskytování důchodů některým pracujícím důchodcům.²⁾

(5) Poživateli starobního důchodu přiznaného podle § 2 se do dovršení věku potřebného pro nárok na starobní důchod podle zákona o sociálním zabezpečení starobní důchod při dalším zaměstnání nezvyšuje.

¹⁾ § 14 a násl. vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 128/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Nařízení vlády ČSSR č. 142/1983 Sb., o poskytování důchodů některým pracujícím důchodcům.

§ 4

Žádost o starobní důchod musí být doložena potvrzením příslušného národního výboru o tom, že občan nemůže zajistit zaměstnání uvedené v § 2 odst. 1 písm. c).

§ 5

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 1988.

Strougal v. r.

119

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva financí

ze dne 24. června 1988

o hospodaření s národním majetkem

Federální ministerstvo financí stanoví podle § 391 odst. 1 písm. a) a § 75 hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

§ 1

Předmět a rozsah úpravy

(1) Tato vyhláška upravuje podmínky pro nabývání věcí smlouvou do socialistického celospolečenského vlastnictví (dále jen „celospolečenské vlastnictví“), právo hospodaření s národním majetkem a nakládání s pohledávkami a jinými majetkovými právy¹⁾ státních hospodářských organizací, rozpočtových organizací a jiných státních organizací²⁾ (dále jen „organizace“).

(2) Dále vyhláška upravuje podmínky pro nabývání věcí do celospolečenského vlastnictví státními podniky, podmínky při převezech vlastnictví k věcem v národním majetku státními podniky, podmínky při převezech práva hospodaření k nemovitostem určeným územně plánovací dokumentací, případně územním rozhodnutím pro investiční výstavbu jiných organizací a k pozemkům určeným pro individuální bytovou výstavbu a nakládání s pohledávkami státních podniků.

(3) Tato vyhláška se nevztahuje na nabývání věcí do celospolečenského vlastnictví, na převody práva hospodaření a převody vlastnictví národního majetku, k nimž dochází v rámci obvyklého hospodaření.³⁾

(4) Tato vyhláška se dále nevztahuje na půjčování spotřebních předmětů občanům organizacemi k tomu účelu zřízenými, na přenechávání bytů a místností k osobnímu užívání občanům podle zvláštního předpisu,⁴⁾ přenechávání věcí v národním majetku do dočasného užívání občanům podle zvláštních předpisů,⁵⁾ půjčování spotřebních předmětů pořízených organizacemi k tomuto účelu a na poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a jiných věcí podle zvláštního předpisu.⁶⁾

ČÁST PRVNÍ

NABÝVÁNÍ VECÍ DO CELOSPOLEČENSKÉHO
VLASTNICTVÍ SMLOUVOU

§ 2

Úplatné nabývání věcí

(1) Organizace mohou nabývat smlouvou⁷⁾ za cenu podle cenových předpisů⁸⁾ od družstevních

¹⁾ § 64 odst. 2 hospodářského zákoníku.

²⁾ § 62 hospodářského zákoníku.

³⁾ § 67 hospodářského zákoníku.

⁴⁾ § 152 a násl. občanského zákoníku.

⁵⁾ Např. vyhláška federálního ministerstva financí, ministerstva financí České socialistické republiky, ministerstva financí Slovenské socialistické republiky a předsedy Státní banky československé č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví.

⁶⁾ § 133 odst. 2 zákoníku práce.

⁷⁾ § 350 hospodářského zákoníku.

⁸⁾ Výnos Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu, Slovenského cenového úřadu č. V-6/88 z 21. 3. 1988 o cenách sjednávaných dohodou (registrován v částce 10/1988 Sb.).

organizací, společenských organizací, jakož i jiných organizací, jejichž činnost přispívá k rozvoji socialistických vztahů (dále jen „jiné socialistické organizace než státní“), věcí do celospolečenského vlastnictví, potřebují-li je pro plnění svých úkolů.

(2) K účelu uvedenému v odstavci 1 mohou organizace nabývat smlouvou⁹⁾ věci do celospolečenského vlastnictví od občanů a jiných organizací než socialistických¹⁰⁾ za cenu podle cenových předpisů.¹¹⁾

§ 3

Bezúplatné nabývání věcí

(1) Organizace mohou nabývat bezúplatně věci od jiných socialistických organizací než státních.

(2) Od občanů a jiných organizací než socialistických mohou organizace přijmout nabídku daru věci movité včetně peněz v československé měně a nabídku daru budov, staveb, popřípadě včetně pozemků, na kterých jsou postaveny, nádvoří a přístupových cest.

(3) Organizace lesního hospodářství jsou příslušné přijmout od občanů a jiných organizací než socialistických nabídku daru lesních pozemků a porostů na nich.

(4) Přijetím nabídky podle odstavců 1 až 3 přechází věc do celospolečenského vlastnictví a organizaci k ní vzniká právo hospodaření.

(5) K přijetí nabídky daru nemovitostí s výjimkou nemovitostí uvedených v odstavcích 2 a 3 od občanů a jiných organizací než socialistických je příslušný okresní národní výbor nebo národní výbor jemu na roveň postavený (dále jen „okresní národní výbor“), v jehož územním obvodu se nemovitosti nacházejí. Přijetím nabídky daru přechází nemovitost do celospolečenského vlastnictví a prozatímně ji spravuje okresní národní výbor podle zvláštního předpisu.¹²⁾

(6) Organizace mohou přijmout nabídku daru věcí do celospolečenského vlastnictví od občana i právnické osoby ze zahraničí.

ČÁST DRUHÁ

PRÁVO HOSPODAŘENÍ S HMOTNÝM NÁRODNÍM MAJETKEM

§ 4

Příslušnost k právu hospodaření s národním majetkem

(1) Právo hospodaření s věcmi, které jsou součástí národního majetku (dále jen „národní majetek“), přísluší té organizaci, která je pověřena úkoly, k jejichž plnění národní majetek slouží, pokud není touto vyhláškou nebo zvláštním předpisem stanoveno jinak.¹³⁾ Užívá-li národní majetek k plnění svých úkolů několik organizací, přísluší právo hospodaření té organizaci, která užívá v poměru k ostatním jeho největší část, pokud se nedohodnou, že budou mít k tomuto národnímu majetku právo společného hospodaření.¹⁴⁾ Orgány, v jejichž pravomoci je odstraňování pochybností o tom, která organizace má vykonávat právo hospodaření s určitým národním majetkem, se mohou ze závažných důvodů, zejména hospodářských, od tohoto ustanovení odchýlit.

(2) Národní výbory, popřípadě organizace jimi řízené nebo spravované, mají právo hospodaření s nemovitým národním majetkem, který neslouží k plnění jejich úkolů, u něhož však společenský zájem vyžaduje, aby zůstal v celospolečenském vlastnictví pro budoucí úkoly. Mohou také mít právo hospodaření s budovami, které nejsou obytnými domy a jsou určeny k tomu, aby byly zcela nebo z části přenechány k užívání několika socialistickým organizacím pro plnění jejich úkolů a jsou také několika organizacemi užívány.

§ 5

Odstraňování pochybností o příslušnosti k právu hospodaření s národním majetkem

(1) Vzniknou-li pochybnosti o tom, které organizaci přísluší právo hospodaření s národním majetkem a dojde-li mezi nimi ke sporu, rozhodne nejbližší společný orgán, který řídí organizace, mezi nimiž spor vznikl, pokud není zvláštním předpisem určen pro rozhodování jiný, věcně příslušný orgán státní správy.¹⁵⁾ Nemají-li společný řídicí orgán, rozhodují v dohodě příslušné ústřední or-

⁹⁾ § 399 občanského zákoníku.

¹⁰⁾ § 488 občanského zákoníku.

¹¹⁾ Např. vyhláška Českého cenového úřadu č. 128/1984 Sb., o cenách staveb, pozemků, porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, vyhláška Slovenského cenového úřadu č. 129/1984 Sb., o cenách staveb, pozemků, porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a o náhradách za dočasné užívání pozemků.

¹²⁾ § 65 odst. 3 hospodářského zákoníku.

Vyhláška federálního ministerstva financí č. 61/1986 Sb., o prozatímní správě národního majetku.

¹³⁾ Např. § 3 zákona č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích (silniční zákon), v úplném znění vyhlášeném pod č. 55/1984 Sb., § 32 zákona č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), § 11 zákona č. 61/1977 Sb., o lesích, § 8–10, § 24 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon).

¹⁴⁾ § 64 odst. 3 hospodářského zákoníku.

¹⁵⁾ Např. § 11 odst. 3 zákona č. 61/1977 Sb., § 32 zákona č. 138/1973 Sb.

gány státní správy, popřípadě krajské národní výbory.

(2) Organizace, z jejíhož podnětu vznikl spor, musí bez zbytečného odkladu podat řídicímu orgánu žádost o vydání opatření, které z nich přísluší právo hospodaření s určitým národním majetkem. Žádost musí být podepsána statutárním orgánem organizace, musí obsahovat přesný skutkový stav a návrh, jak má být rozhodnuto. K žádosti je třeba připojit doklad o tom, že mezi organizacemi nedošlo k dohodě. Organizace, která požádala o rozhodnutí sporu, je povinna zaslat kopii žádosti o vydání opatření organizaci, proti níž žádost směřuje.

(3) Organizace, proti níž žádost směřuje, je povinna ve lhůtě 15 dnů po obdržení kopie žádosti předložit příslušným orgánům v odstavci 1 (dále jen „rozhodující orgány“) vyjádření podepsané statutárním orgánem, v němž musí být uvedeno stanovisko k návrhu obsaženému v žádosti, skutečnosti, které brání dohodě mezi organizacemi a dále návrh, jak má být rozhodnuto. K vyjádření připojí organizace příslušné doklady.

(4) Považují-li to za nezbytné, projednají rozhodující orgány spor s organizacemi, mezi nimiž spor vznikl, a vedou je k tomu, aby se dohodly na řešení, které je v souladu s celospolečenským zájmem. Dohodnou-li se organizace, rozhodující orgány opatření nevydají.

(5) Federální ministerstvo financí a příslušná ministerstva financí, cen a mezd rozhodují spor, předloží-li ústřední orgány státní správy, popřípadě krajské národní výbory doklad, že se jim nepodařilo odstranit pochybnost, které z organizací přísluší právo hospodaření s národním majetkem. Spor mezi organizací řízenou federálním ústředním orgánem státní správy a organizací řízenou ústředním orgánem státní správy České socialistické republiky nebo ústředním orgánem státní správy Slovenské socialistické republiky rozhodují v dohodě federální ministerstvo financí a příslušné ministerstvo financí, cen a mezd. Spor mezi organizací řízenou ústředním orgánem státní správy České socialistické republiky a organizací řízenou ústředním orgánem státní správy Slovenské socialistické republiky rozhodují v dohodě ministerstvo financí, cen a mezd České socialistické republiky s ministerstvem financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky.

(6) Rozhodující orgány i ministerstva uvedená v odstavci 5 mohou přizvat k jednání znalce, popřípadě si vyžádat písemný znalecký posudek. Tyto orgány stanoví vyšší odměny za znalecký posudek¹⁶⁾ a rozhodnou, která organizace je povinna tyto náklady hradit.

(7) Při převodu práva hospodaření s národním majetkem opatřením vydaným při řešení sporu se postupuje podle § 13; toto opatření není rozhodnutím ve správním řízení¹⁷⁾ a není možno proti němu podat opravný prostředek.

(8) Organizace, která hospodaří s národním majetkem, který je předmětem sporu o příslušnost k právu hospodaření, je povinna plnit povinnosti vyplývající z práva hospodaření do dne určeného v opatření.

§ 8

Základní povinnosti organizací při hospodaření s národním majetkem

Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:

- a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit, pokud není stanoveno jinak,¹⁸⁾ a vést v předepsané evidenci podle zvláštních předpisů,¹⁹⁾
- b) pečovat o údržbu národního majetku k plnění úkolů a nakládat s ním v souladu s těmito úkoly,
- d) chránit národní majetek před rozkrádáním, poškozením, zničením, ztrátou nebo zneužíváním,
- e) využívat právní prostředky k ochraně národního majetku, chránit právo hospodaření s národním majetkem proti neoprávněným zásahům, včas uplatňovat právo na náhradu škody proti těm, kteří za škodu odpovídají, a uplatňovat právo na vydání neoprávněného majetkového prospěchu proti tomu, kdo jej na úkor organizace získal.

§ 7

Přebytečný a neupotřebitelný národní majetek

(1) Přebytečný je národní majetek, který organizace trvale nepotřebuje k plnění svých úkolů. Za přebytečnou se považuje též část majetku, kte-

¹⁶⁾ § 17 zákona č. 38/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

¹⁷⁾ § 18 vyhlášky ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících.

¹⁸⁾ § 2 písm. a) zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení (správní řád).

¹⁹⁾ § 3 odst. 2 vyhlášky federálního ministerstva financí a předsedy Státní banky československé č. 162/1980 Sb., o financování reprodukce základních prostředků.

²⁰⁾ Zákon č. 21/1971 Sb., o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací, a prováděcí předpisy k němu, zejména nařízení vlády československé socialistické republiky č. 153/1971 Sb., o informační soustavě organizací.

Vyhláška federálního ministerstva financí č. 154/1971 Sb., o účetnictví, ve znění vyhlášky č. 86/1980 Sb.

Vyhláška federálního ministerstva financí č. 155/1971 Sb., o inventarizacích hospodářských prostředků.

rá přesahuje rozsah přiměřený potřebám organizace.

(2) Neupotřebitelný je národní majetek, který pro své úplné opotřebení nebo poškození, zastaralost nebo ne hospodárnost v provozu nemůže již sloužit svému účelu. Za neupotřebitelné základní prostředky se považují též budovy a stavby, které nelze přemístit a které je třeba odstranit v důsledku plánované výstavby, přestavby nebo rozšíření objektu.

(3) O přebytku nebo neupotřebitelnosti národního majetku i o způsobu naložení s ním rozhoduje písemně vedoucí organizace nebo jím písemně pověřený jiný vedoucí pracovník organizace, případně na návrh jím zřízené komise jako poradního orgánu. K rozhodnutí o přebytku nebo neupotřebitelnosti národního majetku musí být dodatečně připojen doklad o tom, jak bylo s majetkem naloženo.

(4) Pro rozhodování o přebytku a neupotřebitelnosti národního majetku kulturní povahy platí zvláštní předpisy.²⁰⁾

§ 8

Nakládání s přebytkem a neupotřebitelným národním majetkem

(1) Organizace převede právo hospodaření k přebytku nebo neupotřebitelnému národnímu majetku jiné organizaci, popřípadě státnímu podniku a nebo takový majetek převede do vlastnictví jiné socialistické organizaci než státní. U neupotřebitelného národního majetku zjišťuje organizace před uskutečněním nabídky uvedeným organizacím zda jej sama nemůže využít např. jako náhradní díly. Za podmínek stanovených v § 14 odst. 9 může organizace též převést přebytkový nebo neupotřebitelný národní majetek do vlastnictví občanů.

(2) Právo hospodaření s přebytkem nemovitým národním majetkem, u něhož je zájem, aby

zůstal v celospolečenském vlastnictví, o nějž neprojeví zájem organizace a státní podniky, převede organizace místnímu národnímu výboru, v jehož územním obvodu se takový národní majetek nachází. Právo hospodaření se zemědělskou půdou se převede vždy okresnímu (městskému)²¹⁾ národnímu výboru. Má-li národní výbor proti převodu práva hospodaření námitky, postupuje se podle § 5.

(3) Neupotřebitelný národní majetek, u něhož je zřejmé, že jej nemohou využít socialistické organizace, ani občané, anebo s nímž se nepodařilo naložit podle předchozích odstavců, se fyzicky zlikviduje. Stejně se naloží s majetkem přebytkovým, o který neprojeví zájem socialistické organizace, ani občané, s výjimkou případů uvedených v odstavci 2. S věcmi, které vykupují socialistické organizace jako druhotné suroviny, se naloží podle zvláštních předpisů.²²⁾

§ 9

Dočasné užívání národního majetku

(1) Organizace může přenechat smlouvou k dočasnému užívání socialistickým organizacím²³⁾ nebo občanům a jiným organizacím než socialistickým věci, které dočasně nepotřebuje k plnění svých úkolů.

(2) Zemědělské pozemky mohou být přenechány k dočasnému užívání občanům pro zemědělské využití po předchozím vyjádření okresního národního výboru za úplaty podle cenových předpisů,²⁴⁾ jestliže jsou pro organizaci zemědělskými pozemky nevhodnými pro socialistickou zemědělskou velkovýrobu.

(3) Smlouva o přenechání národního majetku k dočasnému užívání občanům a jiným organizacím než socialistickým musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení majetku, který má být přenechán k dočasnému užívání, určení způsobu a doby užívání, stanovení o výši úplaty,²⁴⁾ dohodu o udržování majetku a možnost odstoupit od

²⁰⁾ Např. § 8 zákona České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, § 8 zákona Slovenské národní rady č. 27/1987 Sb., o státní památkové péči, § 7 odst. 4 zákona č. 54/1959 Sb., o muzeích a galeriích, § 12 odst. 3 zákona Slovenské národní rady č. 109/1961 Sb., o muzeích a galeriích, směrnice ministerstva kultury České socialistické republiky z 8. 7. 1969 č. 10 284/1969 o evidenci a revizi knihovních fondů v knihovnách jednotné soustavy (registrována v částce 29/1977 Sb.).

²¹⁾ Položka 22 přílohy B zákona České národní rady č. 146/1971 Sb. a položka 21 přílohy D zákona Slovenské národní rady č. 159/1971 Sb., kterými se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost národních výborů na některých úsecích státní správy.

²²⁾ Vládní nařízení č. 68/1980 Sb., o hospodaření kovovým odpadem a sběrnými surovinami. Vyhláška ministerstva vnitra České socialistické republiky č. 118/1971 Sb., o hospodaření sběrnými surovinami, ve znění vyhlášky č. 109/1974 Sb. a vyhlášky č. 137/1978 Sb. Vyhláška ministerstva vnitra Slovenské socialistické republiky č. 12/1972 Sb., o hospodaření sběrnými surovinami, ve znění vyhlášky č. 110/1974 Sb. a vyhlášky č. 138/1978 Sb. Vyhláška ministerstva hutního průmyslu a rudných dolů č. 106/1960 Sb., o hospodaření kovovým odpadem, ve znění vyhlášky federálního ministerstva hutnictví a těžkého strojírenství č. 103/1981 Sb.

²³⁾ § 71 odst. 1 a § 348 hospodářského zákoníku.

²⁴⁾ § 41 vyhlášky Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu a Slovenského cenového úřadu č. 113/1985 Sb., o cenách.

§ 16 vyhlášky č. 128/1984 Sb.

§ 16 vyhlášky č. 129/1984 Sb.

smlouvy, zjistí-li organizace, že národní majetek je užíván v rozporu s uzavřenou smlouvou nebo bude-li organizace věc potřebovat pro plnění svých úkolů.

§ 10

Trvalé užívání nemovitého národního majetku

(1) Nemovitý národní majetek s příslušenstvím, kromě budov a staveb,²⁵⁾ u nichž není zájem, aby zůstaly v celospolečenském vlastnictví, může být odevzdán bezplatně do trvalého užívání jiným socialistickým organizacím než státním (dále jen „trvalý uživatel“).

(2) K odevzdání nemovitého národního majetku do trvalého užívání je příslušný okresní (městský)²¹⁾ národní výbor, v jehož územním obvodu se odevzdávaný majetek nachází. Má-li být do trvalého užívání odevzdán nemovitý národní majetek, s nímž nemá právo hospodaření okresní (městský) národní výbor, v jehož obvodu se nemovitost nachází, převede organizace právo hospodaření tomuto národnímu výboru. Organizace řízené federálním ústředním orgánem státní správy mohou odevzdat nemovitost do trvalého užívání se souhlasem federálního ministerstva financí, organizace řízené ústředními orgány státní správy České socialistické republiky nebo Slovenské socialistické republiky se souhlasem příslušného ministerstva financí, cen a mezd.

(3) Odevzdání nemovitého národního majetku do trvalého užívání se provede hospodářskou smlouvou. Na jejím základě se provede zápis o trvalém užívání v evidenci nemovitostí.

(4) Hospodářská smlouva o trvalém užívání nemovitého národního majetku musí obsahovat:

- a) určení odevzdávaného majetku (obec, katastrální území, číslo parcely, u budov číslo popisné nebo evidenční v souladu se zápisy v evidenci nemovitostí),
- b) účel, k němuž se majetek odevzdává do trvalého užívání, a způsob tohoto užívání,
- c) určení dne vzniku trvalého užívání.

(5) V hospodářské smlouvě se dále uvede:

- a) pořizovací cena odevzdávaného majetku, ve které je veden v účetnictví,
- b) celkový stav majetku, zejména hlavní nedostatky a závady,

- c) základní povinnosti trvalého uživatele a podmínky vypořádání při zániku trvalého užívání,
- d) případné omezení práva trvalého užívání.

(6) Trvalý uživatel je povinen nemovitý národní majetek na svůj náklad soustavně udržovat a včasným a pravidelným prováděním oprav zajišťovat jeho zachování. Investice²⁶⁾ může provádět jen s předchozím písemným souhlasem organizace, která má k nemovitému národnímu majetku právo hospodaření. Při udělení souhlasu musí být stanoveno, zda a do jaké míry má trvalý uživatel při zániku trvalého užívání nárok vůči organizaci, která má k majetku právo hospodaření, na úhradu jím vynaložených investičních prostředků. Úhrada nesmí být vyšší než náklady na pořízení investice snížené o její opotřebení, popřípadě nahodilé znehodnocení. Jestliže náklady na pořízení investice trvalým uživatelem byly uhrazeny ze státního rozpočtu (státních fondů) nebo byly trvalým uživatelem vynaloženy bez předchozího písemného souhlasu organizace, která má k nemovitému národnímu majetku právo hospodaření, úhrada nákladů trvalému uživateli nepřísluší.

(7) Jestliže nemovitý národní majetek odevzdáný do trvalého užívání byl podle schváleného územního plánu zóny nebo pravomocného územního rozhodnutí určen pro investiční výstavbu, včetně bytové výstavby, popřípadě byl schváleným seznamem pozemků pro výstavbu rodinných domků určen k zástavbě rodinnými domky, a nedojde-li k dohodě mezi organizací a trvalým uživatelem o zániku práva trvalého užívání, může organizace od smlouvy odstoupit. O zániku práva trvalého užívání k zemědělské půdě nebo lesním pozemkům se může organizace s trvalým uživatelem dohodnout, popřípadě od smlouvy odstoupit až po odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě²⁷⁾ nebo po vyneutí lesních pozemků z lesního půdního fondu.²⁸⁾

§ 11

Osobní užívání pozemků

(1) Pozemky v celospolečenském vlastnictví mohou být přiděleny do osobního užívání jen v případech a za podmínek stanovených zvláštním předpisem.²⁹⁾ Rozhodnutí o přidělení pozemku do osobního užívání vydá okresní³⁰⁾ nebo městský národní výbor první kategorie,³¹⁾ v jehož obvodu se pozemek nachází.

²⁵⁾ Příloha 1 k vyhlášce Federálního statistického úřadu č. 95/1978 Sb., o jednotném třídění základních prostředků, ve znění čl. II. vyhlášky č. 156/1980 Sb.

²⁶⁾ § 6 vyhlášky č. 162/1980 Sb.

²⁷⁾ § 14 zákona č. 53/1966 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, úplné znění č. 124/1976 Sb.

²⁸⁾ § 4 odst. 2 zákona č. 61/1977 Sb.

²⁹⁾ § 198 a následující, § 135a odst. 2 občanského zákoníku.

³⁰⁾ § 205 občanského zákoníku.

³¹⁾ Příloha B položka 5 zákona České národní rady č. 137/1982 Sb. a zákona Slovenské národní rady č. 139/1982 Sb., kterými se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost městských národních výborů na některých úsecích státní správy.

(2) Má-li k pozemku přidělenému do osobního užívání právo hospodaření organizace, převede její tato organizace zpravidla místnímu národnímu výboru, který uzavře s občanem dohodu o zřízení práva osobního užívání. Zemědělskou půdu lze takto převést až po jejím odnětí zemědělské výrobě,²⁷⁾ lesní pozemky až po jejich vynětí z lesního půdního fondu.²⁸⁾

Převod práva hospodaření s národním majetkem

§ 12

(1) Převody práva hospodaření s národním majetkem se uskutečňují mezi organizacemi navzájem a mezi organizacemi a státními podniky hospodářskými smlouvami³²⁾ úplatně, pokud právní předpis nestanoví jinak³³⁾ nebo pokud se organizace výjimečně nedohodnou na bezúplatném převodu.

(2) Dohodnutá cena je splatná do 15 dnů ode dne, ke kterému přešlo právo hospodaření s národním majetkem na přejímající organizaci, pokud se organizace nedohodnou jinak.

(3) Bezúplatně se převádí právo hospodaření s národním majetkem vždy, je-li předmětem převodu právo hospodaření k

- a) pozemkům,
- b) věcem mezi rozpočtovými organizacemi, pokud nebyly pořízeny z fondu kulturních a sociálních potřeb a na vysokých školách z mimo rozpočtových zdrojů,
- c) nemovitostem převáděným národním výboru pro jejich odevzdání do trvalého užívání podle § 10,
- d) nemovitostem, u nichž je zájem, aby zůstaly v celospolečenském vlastnictví a převádějí se podle § 8 odst. 2,
- e) věcem převáděným k vyučovací účelům,
- f) kulturním památkám a předmětům muzejní a galerijní hodnoty, popřípadě jejich souborům v muzeích, galeriích a památkových objektech, pokud zůstávají sbírkovými předměty,
- g) knihovním fondům popřípadě k jejich částem převáděným mezi knihovnami jednotné soustavy,
- h) věcem muzejní a památkové hodnoty určeným pro dokumentaci vývoje společnosti³⁴⁾ nebo ke kulturně výchovnému využití v kulturních organizacích.

(4) Organizace jsou povinny na žádost organizace nebo státního podniku uzavřít hospodářskou smlouvu o převodu práva hospodaření³²⁾ k nemovitostem určeným pravomocným územním rozhodnutím pro investiční výstavbu, a to do 30 dnů ode dne, kdy organizace o převod práva hospodaření k uvedenému národnímu majetku požádala.

(5) Organizace jsou povinny na žádost národního výboru, popřípadě organizace určené pro zabezpečení investorské činnosti, uzavřít ve lhůtě stanovené v odstavci 4 hospodářskou smlouvou o převodu práva hospodaření³²⁾ k nemovitostem určeným územně plánovací dokumentací nebo územně plánovacími podklady pro soustředěnou bytovou výstavbu nebo schváleným seznamem pozemků pro výstavbu rodinných domků.

(6) Na žádost okresního (městského) národního výboru, v jehož územním obvodu se nachází pozemek určený pravomocným územním rozhodnutím pro investiční výstavbu jiné socialistické organizace než státní, jsou organizace povinny uzavřít ve lhůtě stanovené v odstavci 4 hospodářskou smlouvu o převodu práva hospodaření³²⁾ k tomuto pozemku s příslušným národním výborem.

(7) K účelům uvedeným v odstavcích 4 až 6 nesmí být převedeno právo hospodaření k zemědělské půdě.

§ 13

(1) Opatřením řídicího orgánu organizace může být převedeno právo hospodaření s národním majetkem v souvislosti se zřízením organizace, s reorganizací anebo, jde-li o rozhodnutí podle § 5. Toto rozhodnutí musí mít podstatné náležitosti jako hospodářská smlouva.³²⁾

(2) Jde-li o převod práva hospodaření s národním majetkem z oboru působnosti jednoho ústředního orgánu státní správy do oboru působnosti jiného ústředního orgánu státní správy, vydá opatření o převodu práva hospodaření s národním majetkem ústřední orgán, z jehož oboru působnosti se právo hospodaření s národním majetkem převádí, v dohodě s druhým ústředním orgánem státní správy. Obdobně se postupuje, jde-li o převod práva hospodaření s národním majetkem z oboru působnosti krajského národního výboru do působnosti ústředního orgánu státní správy nebo naopak, do působnosti jiného krajského národního výboru, nebo rozhodují-li po dohodě federální ministerstvo financí s příslušným ministerstvem financí, cen a mezd.

²⁸⁾ § 347 hospodářského zákonku.

³³⁾ Např. vyhláška Ústřední správy spojů č. 111/1964 Sb., kterou se provádí zákon o telekomunikacích, ve znění vyhlášky federálního ministerstva spojů a federálního ministerstva vnitra č. 92/1974 Sb., o povolování amatérských vysílacích rádiových stanic, a vyhlášky federálního ministerstva spojů č. 148/1984 Sb., § 3 vládního nařízení č. 80/1957 Sb., kterým se provádí zákon č. 79/1957 Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektriny (elektrizační zákon), § 13 vyhlášky federálního ministerstva paliv a energetiky č. 175/1975 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení plynárenského zákona, § 5 zákona č. 44/1938 Sb.

³⁴⁾ Např. staré stroje a zařízení určené pro muzejní účely.

§ 14

Převody vlastnictví národního majetku

(1) Převody vlastnictví národního majetku na jiné socialistické organizace než státní se uskutečňují hospodářskými smlouvami.³⁵⁾ Převody vlastnictví národního majetku na občany a jiné organizace než socialistické se uskutečňují smlouvami podle zvláštního předpisu.⁹⁾

(2) Převody vlastnictví národního majetku jsou úplatné za cenu podle cenových předpisů.³⁶⁾ Bezúplatně lze převést vlastnictví národního majetku, stanoví-li tak právní předpis nebo je-li bezúplatnost tohoto převodu ve společenském zájmu.

(3) Při úplatných převodech vlastnictví národního majetku na jiné socialistické organizace než státní je cena splatná do 15 dnů ode dne, ke kterému přechází vlastnické právo na přejímající organizaci, pokud není dohodnuto jinak.

(4) Při bezúplatném převodu vlastnictví národního majetku na občana nebo jinou organizaci než socialistickou organizací řízenou federálním ústředním orgánem státní správy je k platnosti smlouvy třeba schválení federálního ministerstva financí. Uskutečňuje-li takový převod vlastnictví národního majetku organizace řízená ústředním orgánem státní správy České socialistické republiky nebo Slovenské socialistické republiky, je k platnosti smlouvy třeba schválení příslušného ministerstva financí, cen a mezd; totéž platí, uskutečňuje-li takový převod vlastnictví národního majetku národní výbor nebo organizace jím řízená anebo spravovaná.

(5) Organizace jsou povinny na žádost jiné socialistické organizace než státní uzavřít s ní hospodářskou smlouvu o převodu vlastnictví³⁵⁾ k budovám a stavbám postaveným na pozemku určeném pravomocným územním rozhodnutím pro investiční výstavbu této organizace, a to do 30 dnů ode dne podání žádosti.

(6) Organizace mohou převést národní majetek, s výjimkou pozemků, do vlastnictví

- a) jiných socialistických organizací než státních, jestliže je převod ve společenském zájmu nebo je uskutečňován podle smlouvy o sdružení prostředků, anebo jde-li o výměnu věcí,
- b) mezinárodních organizací se sídlem v Československé socialistické republice, jestliže je převod vlastnictví národního majetku ve společenském zájmu,
- c) občanů, jsou-li předmětem převodu rodinné domky s příslušenstvím, stavby pro individuál-

ní rekreaci s příslušenstvím, byty, které se převádějí do osobního vlastnictví podle zvláštních předpisů³⁷⁾ a obytné domy s příslušenstvím, které nejsou rodinnými domky a jejichž obytná plocha nepřesahuje 180 m².

(7) Je-li předmětem převodu spoluvlastnický podíl na rodinném domku s příslušenstvím nebo na stavbě pro individuální rekreaci s příslušenstvím, je organizace povinna tento podíl nabídnout ke koupi spoluvlastníkům. Není-li rodinný domek nebo stavba pro individuální rekreaci ve spoluvlastnictví, nabídne je ke koupi dosavadním uživatelům. Neprojeví-li spoluvlastníci nebo uživatelé o koupi zájem, organizace nabídne a převede takový majetek do vlastnictví jiného občana.

(8) Pozemky, s výjimkou zemědělské půdy a lesních pozemků, mohou být předmětem převodu vlastnictví jen:

- a) převádí-li se spoluvlastnický podíl pozemku užívaného pro osobní potřebu občana nebo spoluvlastnický podíl pozemku, převádí-li se současně do vlastnictví občana, případně jiné socialistické organizace než státní i spoluvlastnický podíl budovy, která je na pozemku postavena,
- b) vyměňuje-li se pozemek za pozemek ve vlastnictví jiného právního subjektu, protože jej organizace potřebuje pro plnění svých úkolů,
- c) převádí-li se pozemek podniku zahraničního obchodu,³⁸⁾ akciové společnosti³⁹⁾ a sdružení pro zahraniční obchod,⁴⁰⁾
- d) je-li důvodem převodu vytvoření nezbytných podmínek pro užívání nemovitostí ve vlastnictví jiných právních subjektů,
- e) je-li pozemek určen územně plánovacími plány nebo podle pravomocného územního rozhodnutí k připojení k pozemku ve vlastnictví jiného právního subjektu pro investiční výstavbu nebo individuální bytovou výstavbu,
- f) převádí-li se občanovi pozemek, který vydržel pro stát⁴¹⁾ a užívá jej pro osobní potřebu, jestliže není vhodné k němu zřídit právo osobního užívání.

(9) Neprojeví-li socialistické organizace zájem o věci, které jsou pro organizaci národním majetkem přebytečným nebo neupotřebitelným a tyto věci mohou být předmětem osobního vlastnictví, je možno je převést do vlastnictví občanů za cenu podle cenových předpisů.

(10) Jde-li o národní majetek přebytečný, popřípadě neupotřebitelný, o který neprojevíly zájem

³⁵⁾ § 349 hospodářského zákoníku.

³⁶⁾ Např. výnos V-6/88, vyhláška č. 128/1984 Sb., vyhláška č. 129/1984 Sb., vyhláška č. 113/1985 Sb.

³⁷⁾ Zákon č. 52/1966 Sb., o osobním vlastnictví k bytům, ve znění zákona č. 30/1978 Sb.

³⁸⁾ § 13 zákona č. 42/1980 Sb., o hospodářských stycích se zahraničím, ve znění zákona č. 102/1988 Sb.

³⁹⁾ Zákon č. 243/1949 Sb., o akciových společnostech.

⁴⁰⁾ § 636 a násl. zákona č. 101/1963 Sb., o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku (zákoník mezinárodního obchodu).

⁴¹⁾ § 135a občanského zákoníku.

socialistické organizace, mohou organizace převést do vlastnictví občanů rovněž:

- a) malé vodní elektrárny o instalovaném výkonu do 35 kW,
- b) budovy (např. bývalé školy, hostince, úřadovny, mlýny, strážní domky, stodoly), které lze podle předchozího vyjádření příslušného stavebního úřadu upravit pro trvalé bydlení nebo rekreaci,
- c) věci potřebné pro povolenou činnost podle zvláštních předpisů⁴²⁾ a pro drobnou zemědělskou činnost.

(11) Nemovitosti, které přešly do celospolečenského vlastnictví podle zvláštního předpisu,⁴³⁾ může organizace převést za úplatu do vlastnictví občanů jen v případech, kdy o nabídku vrácení těchto nemovitostí neprojeví zájem jejich bývalí vlastníci, popřípadě jejich dědici, jsou-li československými občany žijícími na území československé socialistické republiky.

ČÁST TŘETÍ

PRÁVO HOSPODAŘENÍ S POHLEDÁVKAMI A JINÝMI MAJETKOVÝMI PRÁVY STÁTU

§ 15

Výkon práva hospodaření s pohledávkami a jinými majetkovými právy státu

(1) Při výkonu práva hospodaření s pohledávkou státu je organizace povinna plnit povinnosti stanovené v § 73 hospodářského zákoníku.

(2) Je-li dlužník v prodlení s placením dluhu, je organizace povinna vyúčtovat a vymáhat stanovené úroky z prodlení nebo stanovený poplatek z prodlení, pokud není stanoveno právním předpisem jinak.

(3) Při výkonu práva hospodaření s jinými majetkovými právy státu postupují organizace přiměřeně podle ustanovení platných pro výkon práva hospodaření s pohledávkami státu, jestliže zvláštní předpisy nestanoví jinak.⁴⁴⁾

§ 16

Převody práva hospodaření s pohledávkami státu

Právo hospodaření s pohledávkami státu se převádí hospodářskou smlouvou³²⁾ vždy bezúplatně.

⁴²⁾ Nařízení vlády České socialistické republiky č. 1/1988 Sb., o prodeji zboží a poskytování jiných služeb občanů na základě povolení národního výboru.

Nařízení vlády Slovenské socialistické republiky č. 2/1988 Sb., o prodeji zboží a poskytování jiných služeb občanů na základě povolení národního výboru.

⁴³⁾ Vládní nařízení č. 15/1959 Sb., o opatřeních týkajících se některých věcí užívaných organizacemi socialistického sektoru.

⁴⁴⁾ Např. zákon č. 84/1972 Sb., o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech, vyhláška Úřadu pro vynálezy a objevy č. 28/1986 Sb., o správě vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů a o jejich plánovitém využívání v národním hospodářství, zákon č. 102/1963 Sb., o rybářství.

⁴⁵⁾ § 80 občanského zákoníku.

§ 17

Povolování splátek a odkladu placení

(1) Organizace může dlužníkovi, je-li jím občan, povolit přiměřené splátky nebo povolit odklad zaplacení dluhu dlužníkem písemně uznaného co do důvodu a výše, případně přiznaného pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, jestliže dlužník bez svého zavinění nemůže dluh nebo splátku zaplatit v době splatnosti.

(2) Jestliže byly povoleny splátky na úhradu pohledávky nebo byl povolen odklad zaplacení dluhu, není organizace oprávněna požadovat úroky nebo poplatky z prodlení.

(3) Splátky mohou být povoleny jen pod podmínkou, že bude dohodnuta splatnost celé pohledávky v případě nesplnění některé splátky.⁴⁵⁾

(4) Při povolování splátek a odkladu zaplacení dluhu občanovi je organizace povinna dohodnout, že v případě zlepšení majetkových a výdělkových poměrů dlužníka povolení splátek a odkladu zaplacení dluhu odvolá.

§ 18

Prominutí dluhu

(1) Ze závažných důvodů, zejména sociálních, může organizace zcela nebo zčásti na žádost dlužníka dluh prominout.

(2) Prominout dluh není přípustné, vznikl-li v souvislosti s úmyslnou trestnou činností nebo jestliže dlužník přísluší z jakéhokoliv důvodu pohledávka vůči státu, organizaci nebo státnímu podnikovi, a to do výše této pohledávky, ledaže by se dlužník vzdal pohledávky až do výše svého závazku. Rovněž nelze prominout dluh, jestliže má dlužník majetek, z něhož nelze dosáhnout uspokojení pohledávky jen z toho důvodu, že jej v době vymáhání nelze prodat. Prominutím dluhu závazek dlužníka zaniká.

(3) Dluh nelze prominout, je-li dlužníkem socialistická organizace.

§ 19

Prozatímní upuštění od vymáhání pohledávky státu

Je-li pohledávka státu přechodně nedobytná, je organizace oprávněna prozatím upustit od jejího vymáhání; musí však dále zajišťovat, aby se

tato pohledávka nepromlčela nebo aby nezanikla. Jakmile odpadnou důvody pro prozatímní upuštění od vymáhání pohledávky, je organizace povinna usilovat o její včasné vydobytí.

Trvalé upuštění od vymáhání pohledávky

§ 20

Organizace je oprávněna trvale upustit od vymáhání pohledávky státu, jestliže

- nelze prokázat, že pohledávka trvá, nebo nelze prokázat její výši a není podklad pro to, aby soud nebo jiný příslušný orgán určil výši podle úvahy, nebyla-li pohledávka dlužníkem dobrovolně uhrazena,
- dlužník zemřel a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na dědicích dlužníka,⁴⁶⁾
- pohledávka se promlčela a dlužník odmítá dluh dobrovolně uhradit,
- je ze všech okolností případu zřejmé, že další vymáhání pohledávky by nebylo úspěšné.

§ 21

(1) Organizace je dále oprávněna trvale upustit od vymáhání pohledávky nepřesahující 300,— Kčs (nepatrná pohledávka), jestliže nebyla dlužníkem dobrovolně zaplácena.

(2) Proti témuž dlužníku, jímž je občan, může být od vymáhání pohledávky upuštěno jen jednou v kalendářním roce, ledaže by součet pohledávky, od jejíhož vymáhání bylo upuštěno, a pohledávky, od jejíhož vymáhání má být upuštěno, nepřesáhl 300,— Kčs.

§ 22

K platnosti nakládání s pohledávkou státu vyšší než 250 000,— Kčs podle § 18 a 20 za občanem nebo jinou organizací než socialistickou potřebuje organizace řízená federálním ústředním orgánem státní správy schválení federálního ministerstva financí; organizace řízené ústředním orgánem státní správy České socialistické republiky nebo Slovenské socialistické republiky potřebují schválení příslušného ministerstva financí, cen a mezd.

§ 23

(1) Při nakládání s pohledávkou podle § 18 až 22 je rozhodná její výše včetně příslušenství v době, kdy k jejímu prominutí nebo upuštění od vymáhání dochází. Při větším počtu pohledávek proti témuž dlužníkovi je rozhodná úhrnná výše všech pohledávek.

(2) Nakládání s pohledávkami podle § 16 až 22 musí mít písemnou formu.

§ 24

Ustanovení § 16 až 23 se nepoužijí, jestliže nakládání s pohledávkami státu upravují zvláštní předpisy.⁴⁷⁾

§ 25

(1) Změna nebo zrušení smlouvy uzavřené s občanem, z nichž by mohla státu vzniknout majetková újma, jsou přípustné jen za podmínek, za nichž lze prominout pohledávku. Ustanovení § 22 platí obdobně.

(2) Organizace jsou oprávněny v řízení před soudem nebo jiným příslušným orgánem uznat nárok uplatněný proti státu v takovém rozsahu, v jakém jsou oprávněny nakládat s pohledávkami státu.

§ 26

Cenné papíry

Pro právo hospodaření s cennými papíry a nakládání s nimi platí přiměřeně § 4, 6, 12 až 14 této vyhlášky; pro právo hospodaření s pohledávkami z cenných papírů platí přiměřeně ustanovení § 15 a následující, jakož i zvláštní předpisy.⁴⁸⁾

ČÁST ČTVRTÁ

NAKLÁDÁNÍ S POHLEDÁVKAMI A JINÝMI MAJETKOVÝMI PRÁVY ORGANIZACÍ

§ 27

Pohledávky a jiná majetková práva organizací

(1) Organizace jsou při nakládání se svými pohledávkami a jinými majetkovými právy povinny postupovat se stejnou péčí jako při nakládání s pohledávkami a jinými majetkovými právy státu.

(2) Pokud právní předpisy nestanoví jinak, postupují organizace při nakládání se svými pohledávkami a jinými majetkovými právy podle § 15 odst. 1 a 3, § 17 až 24 a 26 s těmito výjimkami:

- v případech podle ustanovení § 22 schvalují nakládání s pohledávkami organizací příslušné řídicí ústřední orgány státní správy, popřípadě krajské národní výbory,
- tato ustanovení se nevztahují na pohledávky a jiná majetková práva státních spořitelů a státních pojišťoven vyplývající z jejich předmětu činnosti.

(3) Ustanovení § 25 pro organizace platí přiměřeně.

⁴⁶⁾ § 470 občanského zákoníku.

⁴⁷⁾ Např. vyhláška ministersva financí č. 16/1962 Sb., o řízení ve věcech daní a poplatků, vyhláška č. 136/1985 Sb.

⁴⁸⁾ Zákon č. 142/1970 Sb., o devizovém hospodářství.

ČÁST PÁTÁ DOHLED A SANKCE

§ 28

Dohled

(1) Orgány hospodářského řízení⁴⁹⁾ jsou povinny dohlížet na řádné plnění povinností vyplývajících z práva hospodaření s národním majetkem organizacemi, které řídí. V rámci své řídicí a kontrolní činnosti jsou povinny dohlížet, zda jimi řízené organizace plní povinnosti uložené právními předpisy o hospodaření s národním majetkem a z opatření uložených jim k odstranění nedostatků. Zjistí-li závady, jsou povinny vůči vedoucím pracovníkům organizací vyvodit důsledky podle zvláštních předpisů.⁵⁰⁾

(2) Odstranění závad orgány hospodářského řízení provádějícími dohled jde na náklad organizace, která má právo hospodaření s národním majetkem.

§ 29

Sankce

(1) Pokuty stanovené podle § 74a hospodářského zákoníku ukládají:

- organizacím řízeným ústředními orgány státní správy a organizacím, které jsou ústředními orgány státní správy, okresní finanční správy,⁵¹⁾
- organizacím řízeným nebo spravovaným národními výbory, národní výbory, které tyto organizace řídí nebo spravují.

(2) Pokuty jsou ukládány ve správním řízení⁵²⁾ a jejich výše se určí podle závažnosti porušení povinností, případně podle rozsahu vzniklé škody.

(3) Výnosy z pokut uložených finančními správami jsou příjmem příslušných státních rozpočtů;⁵³⁾ výnosy z pokut uložených národními výbory jsou příjmem jejich rozpočtů.

ČÁST ŠESTÁ HOSPODAŘENÍ S NÁRODNÍM MAJETKEM STÁTNÍMI PODNIKY

§ 30

Hospodaření s národním majetkem státními

podniky upravuje zákon o státním podniku, jiné zvláštní předpisy a § 31 a 35 této vyhlášky.

§ 31

(1) Státní podniky⁵⁴⁾ mohou nabývat věci do celospolečenského vlastnictví za podmínek stanovených v ustanovení § 2 a 3.

(2) Státní podniky jsou povinny za podmínek stanovených v § 12 odst. 4 až 7 uzavřít smlouvu o převodu práva hospodaření k nemovitostem.

(3) Státní podniky mohou převádět vlastnictví k věcem v národním majetku za podmínek stanovených v § 14 odst. 1 až 4, 6 až 8 a 11. Dále mohou převádět do vlastnictví občanů ten národní majetek, o který neprojeví zájem socialistické organizace, pokud jde o věci, které mohou být předmětem osobního vlastnictví, nebo jde-li o věci uvedené v § 14 odst. 10 písm. a) až c).

(4) Státní podniky jsou povinny za podmínek stanovených v § 14 odst. 5 uzavřít smlouvu o převodu vlastnictví k budovám a stavbám postaveným na pozemku určeném pravomocným územním rozhodnutím pro investiční výstavbu jiné socialistické organizace než státní.

(5) Státní podniky jsou povinny při výkonu práva hospodaření s pohledávkami a jinými majetkovými právy státu postupovat podle části třetí této vyhlášky.

(6) Pokud právní předpisy nestanoví jinak, postupují státní podniky při hospodaření se svými pohledávkami podle § 15 odst. 1, § 17 až 24 a 26.

(7) Při ukládání pokut podle § 74a hospodářského zákoníku státním podnikům za porušení právního předpisu upravujícího ochranu národního majetku a hospodaření s ním se postupuje podle § 29.

ČÁST SEDMÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 32

Rozpočtovým a příspěvkovým organizacím mohou řídicí nebo spravující orgány stanovit,

⁴⁹⁾ § 26a hospodářského zákoníku.

⁵⁰⁾ Např. § 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v úplném znění č. 148/1973 Sb., § 76 a následující, § 172 a následující zákoníku práce.

⁵¹⁾ § 1 a 3 zákona České národní rady č. 33/1970 Sb., o finančních správách.

⁵²⁾ § 1 a 3 Zákona Slovenské národní rady č. 115/1970 Sb. o finančních správách.

⁵³⁾ Zákon č. 71/1967 Sb.

⁵⁴⁾ Zákon č. 134/1970 Sb., o pravidlech státního rozpočtu československé federace o zásadách hospodaření s rozpočtovými prostředky státních rozpočtů federace a republik (rozpočtová pravidla).

Zákon České národní rady č. 60/1971 Sb., o pravidlech státního rozpočtu České socialistické republiky a o hospodaření s rozpočtovými prostředky (rozpočtová pravidla republiky).

Zákon Slovenské národní rady č. 32/1971 Sb., o pravidlech státního rozpočtu Slovenské socialistické republiky a o hospodaření s rozpočtovými prostředky (rozpočtová pravidla).

⁵⁵⁾ Zákon č. 88/1988 Sb., o státním podniku.

- a) ve kterých případech je k účinnosti smluv o nabývání věcí do celospolečenského vlastnictví, o převodech práva hospodaření s národním majetkem a o převodech vlastnictví národního majetku třeba jejich schválení,
- b) kdy je třeba k nakládání s pohledávkami a jinými majetkovými právy státu a k nakládání s pohledávkami a jinými majetkovými právy organizací podle části třetí a čtvrté této vyhlášky jejich schválení.

§ 33

[1] Ustanovení této vyhlášky platí obdobně pro koncernové podniky a koncernové účelové organizace.⁵⁵⁾

[2] K nabývání věcí do celospolečenského vlastnictví podle § 2 a 3 a k dispozicím s národním majetkem podle § 8, 12, 14, 16 až 24 a 27 koncernovými podniky a koncernovými účelovými organizacemi je třeba schválení koncernu, pokud tak stanoví statut.

§ 34

Řízení o uložení sankcí podle § 33 vyhlášky

č. 90/1984 Sb. zahájená před účinností této vyhlášky se dokončí podle dosavadních předpisů.

§ 35

Ze závažných důvodů lze v jednotlivých případech povolit výjimku z ustanovení § 2 odst. 3, § 3 odst. 5 a 6, § 12 odst. 3 písm. a), § 14 odst. 6, 8 až 10, § 18 odst. 2 a 3, § 27 odst. 2, § 31 odst. 1 až 3 a 6. Pro státní podniky založené a organizace řízené federálními ústředními orgány státní správy je k povolení výjimky příslušné federální ministerstvo financí. Pro státní podniky založené a organizace řízené ústředními orgány státní správy republiky nebo národními výbory, pro národní výbory a organizace jimi spravované povolují výjimky příslušná ministerstva financí, cen a mezd.

§ 36

Zrušuje se vyhláška federálního ministerstva financí č. 90/1984 Sb., o správě národního majetku.

§ 37

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1988.

Ministr:

Ing. Zák v. r.

⁵⁵⁾ Čl. III zákona č. 98/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje hospodářský zákoník.

120

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva práce a sociálních věcí

ze dne 13. června 1988,

kterou se mění vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 159/1970 Sb.,
o poskytování odměn při významných pracovních a životních výročích

Federální ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 43 odst. 1 písm. b) zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s ministerstvem financí, cen a mezd České socialistické republiky, ministerstvem financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky a Ústřední radou odborů:

Čl. I

Ustanovení § 2 vyhlášky č. 159/1970 Sb. se vypouští.

Čl. II

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

M. Boďa v. r.

121

VYHLÁŠKA

ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České socialistické republiky

ze dne 28. června 1988

o lidových školách jazyků, jazykových školách a státních jazykových zkouškách

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České socialistické republiky stanoví podle § 45 odst. 2 a 3 zákona České národní rady č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění zákona č. 31/1984 Sb. (úplné znění zákon č. 49/1984 Sb.), a podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona České národní rady č. 77/1978 Sb., o státní správě ve školství, ve znění zákona č. 31/1984 Sb. (úplné znění zákon č. 48/1984 Sb.):

Oddíl 1

Vyučování cizím jazykům
v zájmovém studiu

§ 1

Lidová škola jazyků

(1) Lidovou školu jazyků lze zřídit, bude-li se v ní vyučovat alespoň v 90 vyučovacích hodinách

týdně. Při menším počtu vyučovacích hodin týdně lze lidovou školu jazyků zřídit jen ve společné správě s některou základní školou s rozšířeným vyučováním jazyků nebo ve společné správě s některou střední školou, a to po dohodě s národním výborem, který tyto školy zřizuje.

(2) Organizační formou výuky na lidové škole jazyků je kurs. Lze zřídit tyto kursy: jazykový kurs pro žáky základních škol a základní kurs pro ostatní posluchače pro osvojení základů jazyka v celkovém rozsahu 420 vyučovacích hodin.

(3) Počet týdenních vyučovacích hodin v kurse stanoví ředitel lidové školy jazyků tak, aby posluchači absolvovali 420 vyučovacích hodin nejdříve za dva školní roky a nejpozději za šest školních roků. Kursy pro žáky základních škol mohou mít nejvíce 4 vyučovací hodiny týdně.

Jazyková škola

§ 2

(1) Jazykovou školu lze zřídit, bude-li se v ní vyučovat alespoň ve 150 vyučovacích hodinách týdně. Při menším počtu vyučovacích hodin týdně lze jazykovou školu zřídit jen ve společné správě s některou střední školou.

(2) Na jazykových školách zřizuje národní výbor, který jazykovou školu odborně vede, funkci zástupce ředitele, který odpovídá řediteli jazykové školy za úroveň výuky v kursech jazyků, které mu ředitel stanoví. Jeden zástupce se ustanovuje při počtu alespoň 160 vyučovacích hodin týdně v kursech jazykové školy (dále jen „vyučovacích hodin“), dva zástupci při počtu alespoň 380 vyučovacích hodin a tři zástupci při počtu alespoň 620 vyučovacích hodin. V případě vyššího počtu vyučovacích hodin lze ustanovit dalšího zástupce ředitele na každých dalších 400 vyučovacích hodin.

(3) Na jazykové škole se podle potřeby zřizují oddělení jednotlivých jazyků nebo oddělení skupin příbuzných jazyků (např. oddělení slovanských jazyků, germánských jazyků, románských jazyků, orientálních jazyků apod.). Vedoucími oddělení jsou zástupci ředitele jazykové školy; pokud se na jazykové škole zřídí více oddělení, než je počet zástupců ředitele, ustanoví ředitel se souhlasem národního výboru, který jazykovou školu odborně vede, vedoucí oddělení z řad učitelů příslušného jazyka na jazykové škole.

(4) Odměňování a vyučovací povinnosti zástupců ředitele a vedoucích oddělení jsou stanoveny zvláštním předpisem.¹⁾ Je-li funkcí vedoucího oddělení pověřen zástupce ředitele jazykové školy, nepřísluší mu finanční příspěvek za funkci vedoucího oddělení.

§ 3

(1) Organizační formou výuky na jazykové škole je kurs; lze zřídit tyto kursy:

- a) kurs pro žáky základních škol a základní kurs pro ostatní posluchače pro osvojení základů jazyka v celkovém rozsahu 420 hodin
- b) střední kurs k prohloubení a rozšíření znalostí jazyka v celkovém rozsahu 280—315 vyučovacích hodin
- c) vyšší specializovaný kurs pro osvojení hlubokých oborově specifických a profesně orientovaných jazykových znalostí v celkovém rozsahu 280—315 vyučovacích hodin
- d) přípravný kurs:

1. ke státní základní jazykové zkoušce v celkovém rozsahu 105—140 vyučovacích hodin,
2. ke státní všeobecné jazykové zkoušce v celkovém rozsahu 105—140 vyučovacích hodin,
3. ke státní speciální jazykové zkoušce pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický v celkovém rozsahu 105—140 vyučovacích hodin

e) konverzační kursy:

1. konverzační kurs I navazující na základní kurs, v celkovém rozsahu 280—350 vyučovacích hodin,
2. konverzační kurs II navazující na střední kurs, v celkovém rozsahu 140—280 vyučovacích hodin

f) speciální kursy, jejichž obsah a rozsah stanoví ředitel jazykové školy podle jejich charakteru a aktuální společenské potřeby (např. kursy intenzivní jazykové přípravy).

Plán kursů a u kursů uvedených pod písmenem f) též rozsah vyučovacích hodin dohodne ředitel jazykové školy s národním výborem, který jazykovou školu odborně vede.

(2) Počet týdenních vyučovacích hodin v kursech uvedených v odst. 1 písm. a) stanoví ředitel jazykové školy tak, aby 420 vyučovacích hodin absolvovali posluchači nejdříve za dva školní roky a nejpozději za šest školních roků. Počet týdenních vyučovacích hodin v ostatních kursech se stanoví tak, aby 140—350 vyučovacích hodin absolvovali posluchači nejdříve za dva a nejpozději za pět školních roků. Kursy v celkovém rozsahu 105 až 140 vyučovacích hodin absolvují posluchači za jeden školní rok. Pro žáky základních škol se kursy o 6 vyučovacích hodinách týdně nezřizují. Vyučovací hodiny v kursech mohou být soustředěny na jeden, v kursech o 4, 6 a více hodinách týdně na dva až pět dnů v týdnu.

(3) Jazyková škola může provádět dálkové studium jazyků. Pro dálkové studium jazyků zřídí národní výbor při jazykové škole, nebo podle potřeby při některé střední škole, konzultační středisko.²⁾ Středisko je součástí jazykové školy.

(4) Studující se v konzultačním středisku zúčastňují povinných konzultací, a to zpravidla jednou za měsíc v rozsahu 4 až 6 hodin.

(5) Studium na jazykové škole může být ukončeno státní jazykovou zkouškou.

¹⁾ Výnos ministerstva školství ČSR ze dne 19. 11. 1984 čj. 29 700/84-42 o odměňování pedagogických pracovníků základních a středních škol a školských zařízení (platový řád pro pedagogické pracovníky), reg. částka 27/1984 Sb., ve znění výnosu ministerstva školství ČSR ze dne 28. 7. 1987 čj. 21 000/87-42, reg. částka 10/1987 Sb.

²⁾ Instrukce ministerstva školství ČSR a ministerstva zdravotnictví ČSR č. 9/1985, kterou se stanoví podrobnosti o středních školách, Věstník MŠ a MK ČSR č. 8/1985, uveřejněná ve Věstníku vlády pro národní výbory, částka 14/1985.

Oddíl 2

Společná ustanovení o lidových školách jazyků a o jazykových školách**§ 4**

Ústřední ústav pro vzdělávání pedagogických pracovníků v Praze poskytuje národním výborům pomoc při metodickém a odborném vedení jazykových škol a lidových škol jazyků.

§ 5**Organizace vyučování a hodnocení studijních výsledků**

(1) V lidových školách jazyků a v jazykových školách se vyučuje podle učebních osnov vydaných ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České socialistické republiky.

(2) Vyučování jazykům je organizováno v kursech, které mohou být zřízeny i mimo sídlo lidové školy jazyků nebo jazykové školy (dále jen „škola“), popřípadě v socialistických organizacích. V socialistické organizaci lze kurs zřídit, umožní-li zřízení kursu dohodnutý plán kursů. Věcně a provozní výdaje na kursy zřízené v socialistických organizacích hradí tyto organizace.

(3) Kurs se člení na oddělení kursu. Nejvyšší počet posluchačů v oddělení kursu je 25. Pro výuku orientálních a jiných méně rozšířených jazyků na jazykové škole lze kurs v prvním ročníku zřídit již při počtu 6 posluchačů, a v dalších ročnících při 5 posluchačích; klesne-li počet posluchačů v prvním ročníku pod 5, v dalších ročnících pod 4 posluchače, kurs se zruší.

(4) Škola hodnotí studijní výsledky posluchačů na konci každého pololetí; s hodnocením seznámí učitel kursu posluchače ústně. O úspěšném zakončení kursu vydá škola posluchači osvědčení s uvedením prospěchu; žákům základních škol a středních škol se na požádání vydá osvědčení s uvedením prospěchu také na konci každého školního roku.

(5) Studijní výsledky posluchačů se hodnotí čtyřmi stupni prospěchu: 1 — výborně, 2 — velmi dobře, 3 — dobře, 4 — nevyhověj[a].

(6) Pokud posluchač na konci školního roku byl klasifikován čtvrtým stupněm prospěchu nebo nebyl klasifikován, nemůže být zapsán do vyššího ročníku kursu nebo do vyššího kursu.

(7) Organizace vyučování a prázdnin ve škole se přizpůsobí organizaci školního roku v základních a středních školách.³⁾

(8) Povinnosti a práva posluchačů stanoví vnitřní řád školy vydaný ředitelem školy po projednání s národním výborem, který školu odborně vede.

§ 6**Přijímání posluchačů**

(1) Uchazeči se do jednotlivých kursů přihlašují písemně u ředitelství školy v termínu stanoveném ředitelem školy.

(2) Posluchače přijímá ředitel školy.

(3) Přihlásí-li se do školy, popřípadě do kursu více uchazečů, než kolik může škola podle stanoveného plánu přijmout, přijmou se přednostně uchazeči, kteří předložili potvrzení organizace, s níž jsou v pracovním poměru nebo v obdobném pracovním vztahu, že znalost jazyka potřebují pro výkon svého zaměstnání, a osoby se změněnou pracovní schopností, jestliže je pro studium doporučí posudková komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru a studium ve škole je pro ně přípravou pro pracovní uplatnění;⁴⁾ ostatní uchazeče přijme ředitel školy podle pořadí došlých přihlášek.

§ 7**Zápisné a školné**

(1) Posluchači a socialistická organizace zaplatí před zahájením vyučování zápisné a školné za celý školní rok podle výměru Českého cenového úřadu⁵⁾; zápisné a školné jsou příjmy národního výboru, který školu odborně vede.

(2) Na žádost posluchače nebo je-li posluchač nezletilý, jeho zákonných zástupců, může národní výbor školné v odůvodněných případech, zvláště z důvodů sociálních, zčásti nebo zcela prominout. Od placení školného jsou osvobozeny osoby se

³⁾ Vyhláška ministerstva školství ČSR č. 47/1987 Sb., o organizaci školního roku v základních školách, středních školách a školách pro mládež vyžadující zvláštní péči.

⁴⁾ § 23 bod 2 písm. b) zákona č. 129/1975 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení.

⁵⁾ Výměr Českého cenového úřadu číslo 1501/23/87 ze dne 3. 12. 1987 o stanovení MC zápisného a školného jazykových kursů a státních jazykových zkoušek na lidových školách jazyků a jazykových školách. Podle tohoto výměru činí zápisné ročně 30,— Kčs. Školné pro žáky základních škol a středních škol a pro studenty vysokých škol při dvou vyučovacích hodinách týdně činí 10,— Kčs měsíčně. Za každou další vyučovací hodinu týdně se školné zvyšuje o dalších 5,— Kčs měsíčně. Pro ostatní posluchače činí školné při dvou vyučovacích hodinách týdně 20,— Kčs měsíčně a za každou další vyučovací hodinu týdně se zvyšuje o dalších 10,— Kčs měsíčně. Pro posluchače dálkového studia při čtyřech vyučovacích hodinách měsíčně činí školné 10,— Kčs měsíčně. Za každou další vyučovací hodinu měsíčně se školné zvyšuje o další 2,50 Kčs měsíčně. V kursech při socialistických organizacích činí zápisné za jednoho posluchače 20,— Kčs ročně. Školné činí 120,— Kčs měsíčně za jednu vyučovací hodinu týdně za všechny posluchače v jednom kursu. Za každou další vyučovací hodinu týdně se školné zvyšuje o dalších 120,— Kčs měsíčně za všechny posluchače v kursu.

změněnou pracovní schopností, jestliže je pro studium doporučila posudková komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru a studium ve škole je pro ně přípravou pro pracovní uplatnění.

(3) Zápisné se posluchačům vrací pouze v případě, že ke zřízení kursu nebo oddělení kursu nedojde z viny lidové školy jazyků nebo jazykové školy. Oznámi-li posluchač do jednoho měsíce po zahájení školního roku, že se z vážných důvodů osobních, zejména zdravotních, nemůže kursu zúčastnit a tyto důvody řádně prokáže, je škola povinna vrátit mu celé školné. Za stejných podmínek se vrací polovina školného také posluchači, který se ještě před zahájením druhého pololetí do 31. prosince z kursu odhlásí. Poměrnou část školného vrátí škola též posluchačům zrušeného kursu nebo oddělení kursu, pokud tito posluchači nemohli být přeřazeni do jiného kursu školy nebo oddělení kursu a sami zrušení kursu nebo oddělení kursu nezavinili. V ostatních případech se školné nebo jeho část nevrací. Škola vrátí celé školné také socialistické organizaci, která zruší svoji žádost o zřízení kursu do 31. července.

(4) Zápisné a školné jsou příjmy národního výboru, který školu odborně vede.

Oddíl 3

Státní jazykové zkoušky

§ 8

Druhý státních jazykových zkoušek

(1) Státní jazykové zkoušky jsou základní, všeobecné nebo speciální. Státní speciální jazykovou zkoušku je možné vykonat pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický.

(2) Státní jazykovou zkouškou se ověřuje stupeň osvojení cizího jazyka v rozsahu stanoveném podle druhu státní jazykové zkoušky zkušební řádem, který je přílohou této vyhlášky.

(3) Státní základní jazykovou zkoušku lze konat až po dovršení 17 let, ostatní státní jazykové zkoušky až po dovršení 18 let. Ředitel jazykové školy může výjimečně povolit vykonání státní všeobecné jazykové zkoušky i uchazeči mladšímu 18 let, jestliže uchazeč prokáže, že získal požadované znalosti intenzivním studiem jazyka nebo při dlouhodobém pobytu v zahraničí. Státní speciální jazykové zkoušce se mohou podrobit kandidáti, kteří s úspěchem vykonali státní všeobecnou jazykovou zkoušku. Ředitel jazykové školy může povolit výjimku kandidátovi, který prokáže požadované znalosti dokladem o získání vysokoškolské kvalifikace v příslušném studijním oboru, případně jiným dokladem.

(4) Státní jazykovou zkoušku může vykonat i občan, který na jazykové škole nestudoval.

(5) Vysvědčení o úspěšně vykonané státní ja-

zykové zkoušce je průkazem o dosažení jazykových znalostí a dovedností určitého stupně pro pracovní činnosti, při kterých se vyžaduje znalost cizího jazyka, nenahrazuje však stupeň vzdělání.

(6) O státní jazykové zkoušce se vede protokol.

§ 9

Zkušební období, přihlášky ke zkouškám a jejich úhrada

(1) Státní jazykové zkoušky se konají zpravidla dvakrát v roce. Datum státních jazykových zkoušek stanoví ředitel jazykové školy.

(2) Ke státním jazykovým zkouškám konaným v jarním období se kandidáti přihlašují do konce března, ke státním jazykovým zkouškám konaným v podzimním období do konce září u ředitelství jazykové školy na předepsaném tiskopise.

(3) Posluchač zaplatí současně s podáním přihlášky ke státní jazykové zkoušce úhradu, a to ve výši 80,— Kčs za státní základní jazykovou zkoušku, 100,— Kčs za státní všeobecnou jazykovou zkoušku a 120,— Kčs za státní speciální jazykovou zkoušku.⁵⁾ O termínu konání státní jazykové zkoušky vyrozumí jazyková škola uchazeče nejméně jeden měsíc před jejím konáním. Ke státní jazykové zkoušce se kandidát dostaví v termínu, který určí jazyková škola. Nedostaví-li se kandidát ke zkoušce včas, úhrada se mu nevrací. Škola však může z vážných důvodů osobních, zejména zdravotních, určit tomuto kandidátovi pro vykonání státní jazykové zkoušky náhradní termín. Za státní jazykovou zkoušku v náhradním termínu kandidát úhradu znovu neplatí.

(4) Úhrada je příjmem národního výboru, který školu odborně vede.

§ 10

Komise pro státní jazykové zkoušky a zkušební komise

(1) Státní jazykové zkoušky na jazykové škole řídí komise pro státní jazykové zkoušky. Předsedu komise pro státní jazykové zkoušky jmenuje národní výbor, který odborně vede jazykovou školu, na které byla komise pro státní jazykové zkoušky zřízena, a to do konce února s platností pro jarní i podzimní období. Členy této komise jmenuje národní výbor na návrh ředitele jazykové školy.

(2) Předseda komise pro státní jazykové zkoušky kontroluje připravenost zkoušek a odpovídá za odbornou a jazykovou úroveň státních jazykových zkoušek. Předseda komise pro státní jazykové zkoušky může být současně předsedou zkušební komise.

(3) Státní jazyková zkouška každého kandidáta se koná před tříčlennou zkušební komisí, kterou tvoří předseda zkušební komise a dva členové. Předsedu zkušební komise jmenuje národní výbor,

který jazykovou školu odborně vede. Další členy zkušební komise jmenuje na návrh předsedy komise pro státní jazykové zkoušky ředitel jazykové školy. Předseda zkušební komise řídí práci komise, kontroluje připravenost státních jazykových zkoušek, hodnotí úroveň i klasifikaci.

(4) Členové komisí pro státní jazykové zkoušky a zkušebních komisí jsou odměňováni podle příslušných mzdových předpisů.¹⁾

§ 11

Společná ustanovení o státních jazykových zkouškách

(1) Státní jazykové zkoušky se skládají z části písemné (kolektivní) a části ústní (individuální). Témata písemných částí státních jazykových zkoušek stanoví ředitel jazykové školy.

(2) Výsledek písemných i ústních částí státních jazykových zkoušek (a jejich dílčích složek) se stanoví stupni: 1 — výborně, 2 — velmi dobře, 3 — dobře, 4 — nevyhověl(a).

(3) Kandidát, který při písemné části státní jazykové zkoušky nevyhověl, nemůže konat ústní část státní jazykové zkoušky.

(4) Celkový výsledek státních jazykových zkoušek, který se stanoví podle výsledků písemné a ústní části státní jazykové zkoušky, se hodnotí stupni:

prospěl s vyznamenáním, prospěl velmi dobře, prospěl, neprospěl.

(5) Kandidát

- a) prospěl s vyznamenáním, jestliže při písemné i ústní části státní jazykové zkoušky byl hodnocen stupněm 1 — výborně;
- b) prospěl velmi dobře, jestliže nebyl hodnocen stupněm „prospěl s vyznamenáním“ a při písemné i ústní části státní jazykové zkoušky nebyl hodnocen hůře než stupněm 2 — velmi dobře;

c) prospěl, jestliže nebyl hodnocen stupni „prospěl s vyznamenáním“ ani „prospěl velmi dobře“ a při písemné i ústní části státní jazykové zkoušky nebyl hodnocen hůře než stupněm 3 — dobře;

d) neprospěl, jestliže při ústní části státní jazykové zkoušky byl hodnocen stupněm 4 — nevyhověl.

(6) Vysvědčení o vykonané státní jazykové zkoušce se opatří kulatým razítkem jazykové školy a podepíše jej předseda komise pro státní jazykové zkoušky a ředitel jazykové školy.

(7) Kandidátovi, který u státní jazykové zkoušky neprospěl, může komise pro státní jazykové zkoušky povolit za podmínek uvedených ve zkušebním řádu pro státní jazykové zkoušky na jazykových školách její opakování. Opakuje-li kandidát státní jazykovou zkoušku, zaplatí příslušnou úhradu (§ 9 odst. 3).

(8) Podrobnosti o obsahu, rozsahu a hodnocení státních jazykových zkoušek stanoví zkušební řád pro státní jazykové zkoušky na jazykových školách uvedený v příloze této vyhlášky.

Oddíl 4

Závěrečná ustanovení

§ 12

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se vyhláška ministerstva školství České socialistické republiky č. 87/1979 Sb., o lidových školách jazyků, jazykových školách a státních jazykových zkouškách.

§ 13

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 1988.

Ministr:

Juliš v. r.

Příloha k vyhlášce č. 121/1988 Sb.

ZKUŠEBNÍ ŘÁD**pro státní jazykové zkoušky na jazykových školách****Čl. 1****Státní základní jazyková zkouška**

(1) Obsah státní základní jazykové zkoušky je zaměřen na otázky denního života a na základní otázky politického, hospodářského a kulturního dění v Československé socialistické republice a v dané jazykové oblasti. Kandidát má zkouškou prokázat schopnost porozumět mluvenému i psanému textu a samostatně se ústně i písemně vyjadřovat o daných tématech v rozsahu jazykových prostředků stanovených učebními osnovami pro základní kurs na jazykové škole; požaduje se znalost 2000 až 2500 lexikálních jednotek.

(2) V písemné části zkoušky se u kandidáta ověřuje

- a) stupeň porozumění vyslechnutému cizojazyčnému textu v celkovém rozsahu asi 4 minut,
- b) stupeň porozumění čtenému cizojazyčnému textu v celkovém rozsahu asi 600 slov,
- c) schopnost používat vybrané mluvnické a lexikální struktury v cizím jazyce,
- d) dovednost sestavit v cizím jazyce sdělení v celkovém rozsahu asi 300 slov.

Pro vypracování písemné části zkoušky se stanoví doba 4 hodin. Při ověřování dovedností uvedených pod písmeny b) a d) lze používat slovník.

(3) V ústní části zkoušky se u kandidáta ověřuje

- a) schopnost pohotově reagovat v běžných situacích denního života,
- b) dovednost plyně hovořit o daných tématech.

Ústní část zkoušky nemá trvat déle než 20 minut.

Čl. 2**Státní všeobecná jazyková zkouška**

(1) Obsah státní všeobecné jazykové zkoušky je zaměřen obdobným způsobem jako u státní základní jazykové zkoušky a na základní problematiku kandidátova pracovního oboru; kandidát má zkouškou prokázat hlubší znalosti a větší míru osvojení cizího jazyka, a to v rozsahu jazykových prostředků a znalostí stanovených učebními osnovami pro základní a střední kurs na jazykové škole. Po-

žaduje se znalost přibližně 4000 lexikálních jednotek.

(2) V písemné části zkoušky se u kandidáta ověřuje

- a) stupeň porozumění vyslechnutému cizojazyčnému textu v celkovém rozsahu asi 6 minut,
- b) stupeň porozumění čtenému cizojazyčnému textu v celkovém rozsahu asi 1000 slov,
- c) schopnost používat vybrané mluvnické a lexikální struktury v cizím jazyce,
- d) základní znalosti z reálií zemí příslušné jazykové oblasti a reálií ČSSR
- e) dovednost sestavit v cizím jazyce sdělení či volně zpracovat v cizím jazyce dané téma v celkovém rozsahu asi 500 slov.

Pro vypracování písemné části zkoušky se stanoví doba 4 hodin. Při ověřování dovedností uvedených pod písmeny b) a e) může kandidát používat slovník.

(3) V ústní části zkoušky se u kandidáta ověřuje

- a) schopnost pohotově a spontánně reagovat v cizím jazyce v běžných situacích denního života,
- b) dovednost plyně a jazykově správně hovořit v cizím jazyce o daných tématech a o vlastní četbě v originále.

Ústní část zkoušky nemá trvat déle než 30 minut.

Státní speciální jazykové zkoušky**Čl. 3**

(1) Státní speciální zkoušky lze skládat pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický.

(2) Obsah státní speciální zkoušky je zaměřen obdobným způsobem jako u státní všeobecné jazykové zkoušky. Kandidát má zkouškou prokázat hluboké znalosti, vysokou míru osvojení cizího jazyka a jistotu v jazykových dovednostech a schopnostech specifických pro příslušné zaměření v rozsahu osnov pro vyšší specializované kursy jazykových škol. Požaduje se znalost přibližně 5000 lexikálních jednotek a receptivní znalost dalších 2000–3000 lexikálních jednotek z obecné a profesně orientované slovní zásoby, zejména z oboru, v němž kandidát pracuje.

Čl. 4

**Státní speciální jazyková zkouška pro obor
překladačský**

(1) Těžiště státní speciální jazykové zkoušky pro obor překladačský je v její písemné části.

(2) V písemné části zkoušky se u kandidáta ověřuje

- a) stupeň porozumění čteným textům v celkovém rozsahu 800—1000 slov čerpaným z různých funkčních stylů,
- b) dovednost přeložit obtížný obecný, popřípadě odborný cizojazyčný text z kandidátova oboru v rozsahu přibližně 200 slov do českého nebo slovenského jazyka,
- c) dovednost přeložit obtížný obecný, popřípadě odborný český nebo slovenský text v rozsahu přibližně 150 slov do cizího jazyka,
- d) rozsah znalostí reálií zemí příslušné jazykové oblasti s důrazem na jejich význam pro speciální dovednosti překladačské,
- e) dovednost sestavit sdělení v cizím jazyce či volně zpracovat dané téma v celkovém rozsahu asi 600 slov.

Pro vypracování písemné části zkoušky se stanoví doba 4 hodin. Při práci může kandidát používat různé druhy slovníků, případně další příručky normativního charakteru.

(3) V ústní části zkoušky se u kandidáta ověřuje

- a) dovednost porozumět vyslechnutému projevu, pohotově reagovat a jazykově správně hovořit na daná témata (v rozsahu státní všeobecné jazykové zkoušky),
- b) dovednost volně převést čtený text z cizího jazyka do českého nebo slovenského jazyka a naopak.

Ústní část zkoušky nemá trvat déle než 30 minut.

Čl. 5

**Státní speciální jazyková zkouška pro obor
tlumočnický**

(1) Těžiště státní speciální jazykové zkoušky pro obor tlumočnický je v její ústní části.

(2) V písemné části zkoušky se u kandidáta ověřuje

- a) stupeň porozumění vyslechnutému textu v celkovém rozsahu asi 8 minut,
- b) rozsah znalostí reálií zemí příslušné jazykové oblasti s důrazem na jejich význam pro speciální dovednosti tlumočení,
- c) dovednost pohotově sestavit v cizím jazyce sdělení, reprodukovat text vyslechnutý v českém nebo slovenském jazyce či volně zpracovat dané téma v celkovém rozsahu asi 600 slov.

Pro vypracování písemné části se stanoví doba 3 hodiny. Při ověřování dovedností uvedených pod písmenem c) může kandidát používat slovník.

(3) V ústní části zkoušky se u kandidáta ověřuje

- a) dovednost pohotově, plynně a jazykově správně hovořit v cizím jazyce o daných tématech,
- b) dovednost konsekutivně tlumočit mluvený a reprodukovat projev z cizího jazyka do českého nebo slovenského jazyka a naopak.

Ústní část zkoušky nemá trvat déle než 45 minut.

Čl. 6

Společná ustanovení

(1) Během písemné části zkoušky dozírající učitel dohlíží, aby kandidáti pracovali zcela samostatně. Doba pobytu kandidáta mimo zkušební místnost se poznamenává do protokolu o průběhu písemné části zkoušky.

(2) Počíná-li si kandidát při zkoušce nedovoleným způsobem, přeruší předseda zkušební komise nebo člen zkušební komise jeho zkoušku a po poradě zkušební komise, nebo při písemné zkoušce po poradě s předsedou komise pro státní jazykové zkoušky, mu sdělí, zda může ve zkoušce pokračovat, nebo zda bude zkoušku, popř. její část písemnou nebo ústní v nejbližším zkušebním termínu opakovat.

(3) Při zkoušce se požaduje dobrá znalost českého nebo slovenského jazyka.

(4) Při stanovení celkového výsledku písemné části zkoušky se přihlíží ke všem jejím složkám. Celková úroveň písemné části zkoušky kandidáta se zvláště pečlivě zvažuje, jestliže kandidát z některé její složky neprospěl.

(5) Výsledek písemné části zkoušky sdělí předseda komise pro státní jazykové zkoušky kandidátovi písemně, a to nejméně týden před začátkem ústní části zkoušky; současně sdělí kandidátům, kteří úspěšně vykonali písemnou část zkoušky, termín ústní části zkoušky.

(6) Jestliže kandidát nevyhověl při písemné části zkoušky, nemůže konat ústní část zkoušky. V tom případě předseda komise pro státní jazykové zkoušky vyzoomí kandidáta o možnosti přihlásit se ke státní jazykové zkoušce v některém z následujících zkušebních období.

(7) Ústní část zkoušky se koná nejméně po čtrnáctidenním odstupu od části písemné.

(8) Po zadání otázky k ústní části zkoušky se kandidátovi poskytne potřebný čas (nejvýše 15 minut) na přípravu.

(9) V ústní části zkoušky, která má formu rozhovoru v příslušném cizím jazyce, může být projev kandidáta stimulován různým názorným materiálem (fotografiemi, prospekty, tabulkami,

grafy, diapozitivy, obrázkovými publikacemi, mapami apod.), čteným textem, mluveným i reprodukováným projevem. Kandidátovi se poskytne možnost souvislejšího samostatného projevu v cizím jazyce.

[10] Konkrétní obsahové zaměření ústní části zkoušky se kandidátu určuje losem.

[11] Pro hodnocení ústní části zkoušky je rozhodující praktické zvládnutí jazyka v jeho sociálních funkcích. Přihlíží se rovněž k výslovnosti, intonaci, celkové dynamice ústního projevu a ke znalostem z realití Československé socialistické republiky a zemí dané jazykové oblasti. O klasifikaci ústní části zkoušky rozhoduje zkušební komise hlasováním.

[12] Po ústní části zkoušky hodnotí zkušební komise celkový výsledek státní jazykové zkoušky. Jednání zkušební komise při hodnocení výsledků

zkoušky je neveřejné. Při stanovení celkového výsledku státní jazykové zkoušky se přihlíďne k výsledkům písemné i ústní části zkoušky. Výsledek státní jazykové zkoušky sdělí kandidátovi předseda zkušební komise před celou komisí v den, kdy kandidát vykonal ústní část zkoušky.

[13] Kandidátovi, který u státní jazykové zkoušky neprospěl, může komise pro státní jazykové zkoušky povolit opakování (§ 11 odst. 7 vyhlášky), a to buď jen části ústní nebo zkoušky celé. Opakování ústní části zkoušky v nejbližším zkušebním období povolí komise pro státní jazykové zkoušky kandidátovi, jehož písemná část zkoušky je klasifikována prvním nebo druhým stupněm prospěchu (výborně, velmi dobře). Opakování celé státní jazykové zkoušky nejdříve za rok povolí komise pro státní jazykové zkoušky kandidátovi, jehož písemná část zkoušky je klasifikována stupněm 3 — dobře.